ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ ΙΕ'.
ΤΕΥΧΟΣ 176
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1915

ΑΘΗΝΑΙ

Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α

„ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ"

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ *ἐτησία δραχμαὶ* 12.
ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ *δραχμὴ μία.*

ΓΡΑΦΕΙΑ: *Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α*

ΤΕΥΧΟΣ 176.-ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1915.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νεοελληνικὴ λογοτεχνία, ὑπὸ *Δίκ.*
Ἡ ἀσφάλεια τοῦ γήρατος, ὑπὸ *Παύλου Νιρβάνα.*
Ἀθανασία, ὑπὸ *Τιμ. Μωραϊτίνη.*
Ὁ φωτισμὸς ἀνὰ τοὺς αἰῶνας, ὑπὸ *Κ. Γέλβερτ.*
Σκέψεις περὶ Τέχνης τοῦ Δυπρὲ (Τέλος) ὑπὸ *Λω. Δὲ — Βιάζη.*
Ποικίλη Σελίς.
Σημειώσεις ἑνὸς μηνός, ὑπὸ *Δάφνιδος.*
Θεατρικὴ Ζωή.
Γράμματα καὶ Τέχναι.
Ἀρχαιολογικὰ ἀγγέλματα.
Ἕλληνες ποιηταί.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εὔζωνος ἐπίστρατος, ὑπὸ *Θαλείας Φλωρᾶ — Καραβία.*
Κυβέλη Ἀδριανοῦ.
Ζηνοβία Παρασκευοπούλου.
Μαρίκα Κοτοπούλη, ὡς Μήδεια.
Πρόσφυγες, Σκίτσο *Θ. Φλωρᾶ — Καραβία.*
Ἡ σάτυρα τοῦ μηνός.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Συνδρομητῆ.—Αἱ δυσχέρειαι ἃς ἀπαντᾷ ὁ τύπος ὡς ἐκ τῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ τοῦ πολέμου ἐν γένει εἶνε πολλαπλαῖ. Ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν, φερόμεθα εἰς κρίσιν, καθ' ἣς θὰ ἀντιταχθῶμεν ἐν τούτοις πάσῃ δυνάμει. Ἀποκλεισμὸς ἐκ τῶν ἐμπολέμων κρατῶν καὶ ἰδίᾳ Τουρκίας, Ρωσσίας καὶ Αἰγύπτου, ἔνθα τὰ μὲν φύλλα ἢ οὐδόλως ἢ ἀτάκτως λαμβάνονται, αἱ δὲ εἰσπράξεις ἀπὸ μηνῶν ἔχουν σταματήσει. Ἡ τιμὴ τοῦ χάρτου ὡς ἐκ τῆς αὐξήσεως ναύλων καὶ ἀσφαλείας ὑπερηυξήθη, ἀπειλεῖται δὲ ἔλλειψις. Ἐπίσης τῶν κλισὲ ἡ ἀξία, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ψευδαργύρου ηὐξήθη τὸ τυπογραφεῖα ἠρημώθησαν ἐργατῶν ὡς ἐκ τῆς ἐπιστρατεύσεως, ὅλα δὲ τὰ ἀπαραίτητα εἴδη τῆς ἐκτυπώσεως μελάνη, κινητήριος δύναμις ηὐξήθησαν κατὰ τὴν τιμήν. Ἔχομεν οὕτω μίαν δυσαναλογίαν τετράτῳδη: Ἤτοι ἐλάττωσιν εἰσπράξεων ὡς ἐκ τῶν καθυστερήσεων τῶν συνδρομῶν καὶ ὡς ἐκ τῆς δυσχερείας τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου αὔξησιν δαπανῶν τῆς ἐκδόσεως. Καὶ ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ ὁ πόλεμος, ἐπὶ τοσοῦτον αὐξάνει ἡ κρίσις. Τὴν τοιαύτην ἀνώμαλον καὶ ἐπιζημίαν κατάστασιν θὰ ἀντιμετωπίσωμεν, πρέπει δὲ νὰ συντελέσουν οἱ συνδροχηταί μας διὰ τῆς προθύμου καταβολῆς τῆς συνδρομῆς, ὑπὲρ ποτε ἤδη ἀπαραιτήτου.

Καλλιτέχνη.—Ὁ ἀνδριὰς τοῦ Δάντου εἰς τὸ Τρεντῖνον, ὃν ὡς ἀναγγείλαμεν ἐβομβάρδισαν οἱ Αὐστριακοί, εἶνε ὀρειχάλκινος, ἔργον τοῦ Ἰταλοῦ γλύπτου Τζεκέλλι, θεωρεῖται δὲ ὡς ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τῆς Ἰταλικῆς τέχνης. Ὁ ποιητὴς παρίσταται ὄρθιος, εἰς ὕψος ἐμπνευσμένον, μὲ τὴν χεῖρα ὑψηλὰ τεταμένην. Εἰς τὰς τέσσαρας πλευρὰς τοῦ βάθρου ὑπάρχουν ἀνάγλυφοι παραστάσεις τῶν γνωστοτέρων κεφαλαίων τῆς «Θείας κωμῳδίας» περὶς δὲ τέσσαρα Χερουβείμ. Αἱ παραστάσεις τοῦ βάθρου κατεστράφησαν.

Π. Π. Ζάκυνθον. Ἡ διὰ τὸν Ὀκτώβριον καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις ἀνεβλήθη.

„ΑΠΟΛΛΩΝ"

ΜΕΓΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ - ΑΘΗΝΑΙ

Καλλιτεχνικὴ Διεύθυνσις

Κ. ΕΜΠΕΟΓΛΟΥ

Χίλια ἀναπαυτικὰ Ἀμερικανικὰ καθίσματα

Ταινίαι ἀποκλειστικῶς διὰ τὸν κινηματογράφον

ΑΠΟΛΛΩΝ

"NORDISK,, "EKLAIR,, "ITALA,,

Ὀρχήστρα Κρασσᾶ μὲ πέντε διπλωματούχους σολίστας.

Διὰ τὰς οἰκογενείας 25 % ἔκπτωσις.

ΠΡΟΤΥΠΟΝ

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ

Δ^ΔΩΝ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ

Ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης Ὄλγας

Ὁδὸς Πανεπιστημίου 26 καὶ 26α

Συμπληροῦν εἰκοσιπενταετίαν ὅλην δράσεως παρέχει πλῆρες σύστημα μορφώσεως καὶ ἀγωγῆς Ἑλληνοπρεποῦς, ἀναγνωρισθείσης ἀνέκαθεν ὑπὸ τοῦ κρατίστου μέρους τῆς παρ' ἡμῖν κοινωνίας.

Δέχεται μαθητρίας ἐσωτερικάς, ἐξωτερικάς καὶ ἡμιτροφίμους. Οἴκημα εὐρυχωρότατον, εὐάερον, ἠνίλιον καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἐν γένει ἔποψιν κατάλληλον δι' ἐκπαιδευτήριον. Προσωπικὸν πλούσιον καὶ ἐκλεκτὸν ἐξ ἡμετέρων καὶ ξένων. Ξέναι γλῶσσαι, Οἰκοκυρική, Μουσική, Γυμναστική, μαθήματα καλλιτεχνικὰ καὶ καλῆς συμπεριφορᾶς. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κυρίως χαρακτηρίζει τὸ Παρθεναγωγεῖον εἶναι ἡ αὐστηρὰ τήρησις τοῦ κανονισμοῦ του καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ἐπικρατοῦσα τάξις καὶ πειθαρχία. Αἱ ἐγγραφαὶ ἐξακολουθοῦν.

Θαλείας Φλωρᾶ-Καραβία — ***Εὔζωνος ἐπίστρατος.***

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΙΒΛΙΑ συνεσωρεύθησαν πρὸ ἐμοῦ ἀπειλητικά. Ἡ πολεμικὴ σύρραξις περιορίσασα τὸν χῶρον τοῦ τύπου ἐξηνάγκασεν εἰς οὐκ ὀλίγας καθυστερήσεις φιλολογικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ἐν τῇ καθολικῇ ἀνωμαλίᾳ ἡ τοιαύτη ἀκουσία παράλειψις δὲν εἶνε ἀδικαιολόγητος.

Ἐν τῷ γραφείῳ μου συνωθοῦνται νέα βιβλία, ὧν ἀνεβάλλετο λόγῳ τυπογραφικῆς ἀνάγκης ἡ ἀναγγελία. Ἀλλ' ὁ ἐξ αὐτῶν σχηματιζόμενος βαθμηδὸν λόφος ὁλονὲν ἀνυψοῦται καὶ διὰ νὰ προλάβω ἐνδεχομένην πτῶσιν, ἀναγκάζομαι, μετατοπιζόμενος ἐκ τῆς τελευταίας σελίδος τῆς «Πινακοθήκης» εἰς τὴν πρώτην, νὰ κάμω συλλογικὴν ἀνακοίνωσιν—διὰ νὰ μεταχειρισθῶ διπλωματικὴν φράσιν συμβιβαζομένην πρὸς το καθεστώς.

Ἡ ἐπ' ἐσχάτων ἐμφάνισις λογοτεχνικῶν ἔργων παρὰ τὰς δυσμενεῖς διὰ τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν συνθήκας ὡς ἐκ τῶν ἐκτάκτων γεγονότων, τῶν ἀπορροφώντων τὴν προσοχὴν πάντων, δὲν ἦτο οὔτε μικρά, οὔτε εὐκαταφρόνητος. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη παρετηρήθη μία παραγωγὴ νεαρῶν ταλάντων καὶ οἱ «νέοι» ἔδειξαν μίαν τάσιν νὰ ἐκτοπίσωσι τοὺς παιλαιοτέρους. Ἀπό τινος, ἀντεστράφησαν σχεδὸν οἱ ὅροι. Καὶ πρέπει νὰ εἴμεθα εὐχαριστημένοι, ἐὰν ἐπικρατήσῃ ἐν modus viventi, μία ἰσορροπία μεταξὺ παλαιῶν καὶ νέων — διὰ νὰ μεταχειρισθῶ καὶ πάλιν ἐπίκαιρον φράσιν.

Εἰς τὴν κίνησιν αὐτῶν συνετέλεσαν οἱ ἐκδόται—βιβλιοπῶλαι, οἱ ὁποῖοι ἀνέλαβον «ἰδίοις ἀναλώμασι» τὴν ἔκδοσιν λογογραφικῶν ἔργων, μόνον οὕτω δυναμένων νὰ ἴδωσι τὸ φῶς, ἀφοῦ ἀτυχῶς οἱ συγγραφεῖς μας οὔτε πολυτάλαντοι εἶνε, οὔτε εἰς εὐρεῖαν ἐν βραχεῖ διαστήματι κυκλοφορίαν δύνανται νὰ ἐλπίζωσι, ἀπαραίτητον πρὸς καλυψιν τοὐλάχιστον τῶν δαπανῶν. Καὶ ἐνῷ ἄλλοι βιβλιοπῶλαι ἀσχολοῦνται εἰς ἔκδοσιν διδακτικῶν μόνον βιβλίων ἢ πενταλέπτων λαϊκῶν μυθιστορημάτων, εὑρέθησαν τέσσαρες νεωτεριστὰι καὶ φιλόκαλοι, οἱ ὁποῖοι ἠθέλησαν νὰ πλουτίσουν τὴν νεοελληνικὴν φιλολογίαν. Ἀξί-

ζουν τιμητικῆς μνείας καὶ εἶνε αὐτοὶ οἱ κ. κ. Κολλάρος, Βασιλείου, Δικαῖος καὶ Σιδέρης.

⁂

Θὰ περιορισθῶ εἰς τὴν ἀναγγελίαν ἐκείνων τῶν ἔργων, ὅσα δὲν ἀνήγγειλεν ἤδη ἡ «Πινακοθήκη», καὶ αὐτῶν διὰ γενικῶν γραμμῶν καὶ διότι τινὰ ἐξ αὐτῶν προσεγγίζουν τὴν ἐπέτειον τῆς ἐκδόσεώς των καὶ θὰ ἐφαίνετο ἀπροσδιόνυσος ἡ ἐν τῇ καθιερωμένῃ στήλῃ ἀναγγελία, ἀλλὰ καὶ διότι διὰ τῶν γενικῶν γραμμῶν εὐχερέστερον δίδεται ὁ γενικὸς χαρακτηρισμὸς τῆς συγγραφικῆς φυσιογνωμίας.

Ἡ φιλολογία δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἡ ἐμπόλεμος δύναμις τοῦ πνεύματος, ἀνθοῦσα, ἀντιθέτως πρὸς τὴν στρατιωτικὴν ἄποψιν, ἐν εἰρήνῃ ἑνός Κράσσους. Δύναταί τις να εἴπῃ ὅτι εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν νοητικῶν δυνάμεων τοῦ Ἔθνους ἡ ποίησις εἶνε τὸ ἱππικὸν τῆς φιλολογίας, τὸ διήγημα τὸ πεζικόν, ἡ φιλοσοφία καὶ ἐπιστήμη τὸ πυροβολικόν· ἡ φιλοσοφία τὸ ὀρειβατικὸν πυροβολικὸν καὶ ἡ ἐπιστήμη τὸ βαρὺ πεδινόν. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι κλάδοι, ἀναγόμενοι μᾶλλον εἰς τὸ μηχανικόν, ἀπὸ τὸ στράτευμα δὲ αὐτὸ δὲν λείπει οὔτε ἡ ἐπιμελητεία, εἰς ἣν ἀνάγονται αἱ κερδοσκοπικαὶ ἐκδόσεις.

Καὶ ἐπειδὴ τὸ ἱππικὸν προηγεῖται, ἂς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὰς ποιητικὰς συλλογάς, αἱ ὁποῖαι εἶνε τὰ ἀνιχνευτικὰ σώματα, ἢ μᾶλλον πνεύματα, τῆς διανοητικῆς ἐθνικῆς καταστάσεως.

Ὑπερέχει ὅλων διά τε τὸ ποιὸν καὶ τὸν ὄγκον ἡ τοῦ κ. Δροσίνη μὲ τὸν πλήρη ἀντιθέσεως τίτλον «Φωτερὰ σκοτάδια». Ὁ ποιητὴς ἀφ' ὅτου ἡ «Ἑστία» ἔπαυσε νὰ ὑφίσταται ὡς περιοδικόν, ἔπαθε ἔκλειψιν ἐν τῇ φιλολογίᾳ, εἰσδύσας εἰς τὸ βάθος ἑνὸς ὑπουργικοῦ γραφείου. Καὶ ἐνεφανίσθη ἤδη πάνοπλος. Ὁ τόμος του περιέχει ποιήματα μιᾶς δεκαετίας, ὅλα ἀνέκδοτα. Δὲν ἐμιμήθη ἄλλους συναδέλφους του, οἱ ὁποῖοι σκορπίζουν ἐδῶ κ' ἐκεῖ στίχους καὶ ἔπειτα τοὺς περισυλλέγουν καὶ τοὺς συσσωματώνουν εἰς βιβλίον, τὸ ὁποῖον εἶνε νέον, χωρὶς νὰ περιέχῃ νέα προϊόντα. Ὁ κ. Δροσίνης ἀνήκει εἰς τὴν ἐθνοφρουρὰν τῆς φιλολογίας, λόγῳ ἀρχαιότητος ὑπηρεσίας Εἶνε σύγχρονος τριῶν ἄλλων ἐπιζώντων ἀντιπροσώπων τῆς παλαιοτέρας λυρικῆς ποιήσεως τῆς διαδεχθείσης τὸν ἄκρατον ρωμαντισμόν. Καὶ οἱ τρεῖς αὐτοὶ εἶνε οἱ κ. κ. Παλαμᾶς, Προβελέγγιος καὶ Πολέμης. Τὸ Π. εἶνε τὸ ποιητικώτερον γράμμα τοῦ ἑλλ. ἀλφαβήτου. Μὴ λησμονῶμεν τοὺς Παράσχους, τὸν Παπαρρηγόπουλον. Ὁ κ. Δροσίνης δὲν εἶνε οὔτε τόσον βαθυστόχαστος ὡς ὁ κ. Παλαμᾶς, οὔτε τόσον μελαγχολικὸς ὡς ὁ κ. Προβελέγγιος, οὔτε τόσον τρυφερὸς ὡς ὁ κ. Πολέμης. Μετέχει ἔν τινι ἀναλογίᾳ καὶ τῶν τριῶν. Κρύπτεται εἰς τὸ νόημα μία εὐγένεια, διαφαίνεται μία σκέψις ὑπερτέρα καὶ πλανᾶται εἰς τοὺς στίχους του μία ἀνεπιτήδευτος χάρις. Καὶ εἶνε ποιήματα μὲ νόημα, τεχνικὰ ἐξειργασμένα καὶ εὐχαρίστως ἀναγινωσκόμενα. Ποίημα τοῦ Δροσίνη οὔτε θὰ σᾶς κουράσῃ, οὔτε θὰ σᾶς ἀπογοητεύσῃ. Εἰς τὸ ἐνεργητικὸν δὲ τοῦ ποιητοῦ δέον νὰ προστεθῇ καὶ κάτι ὄχι ὀλιγώτερον σπουδαῖον. Καίτοι εἶνε ἐκ τῶν πρώτων θαυμαστῶν τῆς δημοτικῆς γλώσσης, δὲν ἐξελίχθη εἰς ἀπαίσιον μαλλιαρὸν ἀλλ' ἔμεινεν ἁγνὸς δημοτικιστής. Ἄλλο ἐπίσης προσόν. Διετήρησε πάντοτε τὴν Ἑλληνικότητά του ὄχι μόνον εἰς τὴν ἔμπνευσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν διατύπωσιν

Καὶ μένει ἤδη ἓν ἐρώτημα. Ἡ τελευταία—χρονικῶς καὶ ὄχι, ἐλπίζομεν, κυριολεκτικῶς—συλλογή του εἶνε ἀνωτέρα τῶν προεκδοθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἰδίου; Ὁ ποιητὴς ἀκολουθεῖ τὸν νόμον τῆς προόδου. Εἶνε εἰς τὴν νέαν συλλογήν του ὡριμότερος εἰς συλλήψεις, συνθετικώτερος εἰς μορφήν.

Ὁ κ. Δροσίνης ἐχαρακτηρίσθη ὅτι εἶνε καλὸς διὰ τὰ ἁπλᾶ τραγούδια του καὶ τὰς ballades. Ἂν ἀπὸ τὰς προηγουμένας συλλογάς του δύναναι νὰ ὀνομασθῇ ὡς ὁ περισσότερον παντὸς ἄλλου «λαογράφος» ποιητής, διὰ τῆς νέας συλλογῆς ἀνέρχεται εἰς ὑψηλοτέραν ἀτμοσφαίραν καὶ βλέπει κάπως γενικώτερον. Αὐτό, τοὺς δυστρόπους κριτικοὺς θὰ εὐχαριστήσῃ, ὄχι ὅμως καὶ τὸ ἀναγνωστικὸν κοινόν. Δι' αὐτό, ὁ Δροσίνης τοῦ παλαιοῦ καιροῦ μένει ὡς ὁ ἀγαπητὸς ποιητής.

⁂

Καὶ τώρα, δύναμαι νὰ λαμβάνω κατὰ σειρὰν τὰς ἄλλας ποιητικὰς συλλογάς. Ἀρχίζω ἀπὸ τὴν ἰδιοτροποτέραν κατά τε τὸ ἐξώφυλλον καὶ τὸ περιεχόμενον. Ὁ Φῶτος Γιοφύλλης—Σπῦρος Μουσούρης—μοῦ φαίνεται ὡς ἄτομον καὶ ὡς ποιητής, ἕνας οἱονεὶ καθυστερημένος λόγιος τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς. Μὲ στεγνὴν μορφήν, μὴ μοῦ ἅπτου, σᾶς λέγει χωρὶς νὰ σᾶς ὁμιλήσῃ ὅτι εἶνε λόγιος καὶ Ἑπτανήσιος. «Ὁ Ἅη—Νικόλας καὶ ὁ φτωχὸς Ἄρχοντας» ἐπικυρώνει τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτοῦ. Ἐξώφυλλον Βυζαντινόν. Προτάσσεται γελοιογραφικὸ σκίτσο τοῦ ποιητοῦ. Ἐννέα σελίδες, ἐννέα μηνῶν ἐργασία—θὰ ἔλεγα κυοφορία—καὶ μολονότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ φαντασθῇ τις ὅτι δὲν ἔχει τελειωμὸν τὸ ἔργον, ὁ ποιητὴς θέτει ἀφελῶς εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλιαρίου τὴν εἰδοποίησιν: «Ἐδῶ τελειώνει!» Αὐτὸ ποῦ τόσον γλήγορα τελειώνει, εἶνε ποιητικὴ ἀφήγησις, στρεφομένη περὶ ἕνα θρῦλον θαύματος, γραμμένη ὅμως μὲ τρόπον δεικνύοντα ὅτι ὁ ποιητὴς ἔχει πολλὰ χαρίσματα.

Ὁ Γιάννης Περγιαλίτης εἶνε Ἑλληνοδιδάσκαλος εἰς τὰς Σπέτσας. Τὸ πραγματικόν του ὄνομα εἶνε ἥκιστα ποιητικόν. Γιαννοῦκος. Ἔχει ἐκδόσῃ εἰς δύο τεύχη τὰ «Ὡραῖα»—τραγούδια τῆς Ἀκρογιαλιᾶς καὶ Τρελλὰ τραγούδια. Εἶνε παιδαγωγικώτατος μυθογράφος καὶ τὸ νεώτερον ἔργον του, ἐπιγραφόμενον «Τῆς Ζωῆς καὶ τοῦ Ὀνείρου», εἶνε ἐπιγράμματα, τὰ ὁποῖα εἰς τοὺς ὀλιγίστους στίχους των περικλείουν μίαν φθινοπωρινὴν πνοὴν συναισθημάτων καὶ μίαν ἀπόκοσμον γαλήνην. Ὁ ποιητὴς ἀπευθυνόμενος εἰς τοὺς εὐγενεῖς νέους τοῦ Ἐκδοτικοῦ ὁμίλου τοῦ Πειραιῶς εἰς οὓς ἀνήκει ἡ πρωτοβουλία τῆς ἐκδόσεως, λέγει διὰ τὰ ποιήματα του ὅτι εἶνε «ἄδολα κελαδίσματα καὶ μὴ τὰ διαβάζετε παρὰ μόνοι καὶ σιωπηλοί». Ὁ ποιητὴς ἔγραψεν ὁ ἴδιος τὴν προσφυεστέραν βιβλιοκρισίαν. Καὶ ἔχει δίκαιον· διότι ἀπὸ τὰς μικρὰς σελίδας τῆς κομψῆς συλλογῆς του ἀναδίδεται «κάποια γλυκειὰ ἁρμονία».

(Ἕπεται συνέχεια) ΔΙΚ.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ

Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΓΗΡΑΤΟΣ

ΠΟ μίαν στατιστικὴν ἐξάγεται τὸ ἀφύσικον φαινόμενον ὅτι τὴν μικροτέραν ἀναλογίαν θνησιμότητος παρουσιάζει τὸ γῆρας. Πρώτη ἔρχεται ἡ βρεφικὴ ἡλικία —αὐτὴ δὰ εἶνε ποῦ δεκατίζεται !—ἀκολουθεῖ ἡ παιδική, ἐφηβικὴ καὶ ἀνδρική, καὶ τελευταία ἔρχεται ἡ γεροντική. Ἀπὸ τὰ ἑξῆντα μάλιστα κ' ἐπάνω φαίνεται ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐξασφαλίζουν ἕνα εἶδος ἀθανασίας.

Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε καὶ τόσον ἀπίθανον, ὅσον φαίνεται, καὶ ὁ ποιητὴς ποῦ εἶπεν ὅτι:

Ἡ ἀνθοδέσμη τοῦ θανάτου,
ὡς πᾶσα ἀνθοδέσμη, θέλει
ὀλίγα φύλλα, πολλὰ ἄνθη.

δὲν μεταχειρίσθη ἁπλῶς μίαν ποιητικὴν ἄδειαν. Εἰς τὴν ἀνθοδέσμην τοῦ θανάτου πράγματι τὰ ἄνθη, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἀνθοδετικῆς, εἶνε ἀσυγκρίτως περισσότερα ἀπὸ τὰ φύλλα.

Ἀλλ' οὔτε ἀνεξήγητον εἶνε τὸ φαινόμενον. Ἡ βρεφικὴ ἡλικία, ποῦ ἀντιπροσωπεύει τὰ εὔθραυστα λουλούδια τῆς ζωῆς, ὑφίσταται παντοῦ τὴν μεγαλειτέραν θραῦσιν, ἀπὸ τὰς ἐπιδημίας καὶ τὰ νοσήματα τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἰδίως, ὅπου οὔτε βρεφικὴ ὑγιεινὴ ὑπάρχει, οὔτε νοσοκομεῖα τῆς παιδικῆς ἡλικίας, οὔτε κόκκος γνώσεως ἀνατροφῆς εἰς τὰς μητέρας, ἕνας Ἡρώδης βασιλεύει αἰωνίως. Ἡ νεανικὴ ἡλικία ἐπίσης μαστίζεται ἀπὸ τὴν φθίσιν καὶ τὴν Ἀβαρίαν, κατὰ τῶν ὁποίων μόλις τώρα ἀρχίζομεν νὰ κινούμεθα κάπως. Ἡ ἀνδρικὴ ὑφίσταται τὰς μεγαλειτέρας τρικυμίας τοῦ ἀγῶνος τῆς ζωῆς, καὶ ἐπὶ πλέον εἶνε ἡ ἡλικία, κατὰ τὴν ὁποίαν ξεσπάζουν ὅλα τὰ ὀργανικὰ νοσήματα τὰ συγγενῆ καὶ τὰ ἐπίκτητα, ὅσα δὲν τείνουν εἰς μεγάλην χρονιότητα. Τὸ γῆρας εἶνε τὸ λιμάνι! Ὅσα σκάφη, θαλασσοδαρμένα καὶ ξυλάρμενα, κατώρθωσαν νὰ ρίψουν τὴν ἄγκυράν τους εἰς τὸ λιμάνι αὐτό, ἔχουν ὅλας τὰς πιθανότητας νὰ διατηρηθοῦν ἐκεῖ, ὡς ποῦ νὰ σαπίσουν καὶ ν' ἀποσυντεθοῦν.

Ὑπάρχουν, τῷ ὄντι, μερικὰ ὅρια ἡλικίας, ποῦ, ὅταν τὰ περάσῃ κανείς, εἶνε βέβαιος, ὅτι τὰ ὄργανά του τοῦ παρέχουν ἀκόμη ἀρκετὰς ἐγγυήσεις διὰ τὸ μέλλον. Ὅταν περάσῃ π.χ. τὰ ἑξῆντα ἁρμενίζει ἀσφαλῶς διὰ τὰ ἑβδομῆντα. Ὅταν παρακάμψῃ τὰ ἑβδομῆντα χωρὶς σημαντικὰς ἀβαρίας, τὰ πρυμνίζει διὰ τὰ ὀγδοῆντα. Ὅταν περάσῃ καὶ τὸν κάβον τῶν ὀγδοήντα, σημαίνει ὅτι εἶνε κάτοχος μιᾶς ἐξαιρετικῆς μηχανῆς καὶ δικαιοῦται νὰ ἀτενίσῃ τὰ ἐνενῆντα καὶ κάποτε νὰ χαμωγελᾶ πρὸς τὸν δεύτερον αἰῶνα. Ἔπειτα, ἐκτὸς ὅλων αὐτῶν, τὸ γῆρας εἶνε φρόνιμον, φιλόζωον, προσεκτικόν. Δὲν σπαταλᾶ τὰς ὀλίγας του δυνάμεις, δὲν ἐκτίθεται, δὲν διακινδυνεύει. Ἐὰν προστεθῇ εἰς τὰ πλεονεκτήματα αὐτὰ καὶ ἡ σχετικὴ γεροντικὴ ἀπάθεια, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχουν ἰσχυραὶ συγκινήσεις καὶ τρικυμίαι παθῶν, ἀλλὰ φιλοσοφικὴ ἐνατένισις πρὸς κάθε συμφορὰν καὶ κάθε θλῖψιν τὸ γῆρας εἶνε ἡ ἀσφαλεστέρα ἡλικία τῆς ζωῆς, ὑπὸ χιλίας δύο ἐπόψεις.

Ἂς παρηγορηθοῦν λοιπὸν οἱ γέροντες διὰ τὰ ἄλλα των δεινά! Εἶνε τὰ καράβια τὰ ἀραγμένα εἰς τὸ ἥσυχον λιμάνι, ἐνῷ τ' ἄλλα θαλασσοπνίγονται καὶ κινδυνεύουν κάθε στιγμὴν εἰς τὰ κύματα τοῦ πελάγους. Ὅποιος ἔθαψε πολλοὺς εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, ἔχει τὰς καλλιτέρας ἐλπίδας νὰ θάψῃ καὶ περισσοτέρους ἀκόμη. Τὸ πρᾶγμα βεβαίως δὲν εἶνε ὑπερβολικὰ εὔθυμον, ὁπωσδήποτε ὅμως δὲν εἶνε ἄξιον περιφρονήσεως. Καί, ἐπὶ τέλους, καλλίτερα νεκροθάπτης ὑπὸ τὸν ἥλιον, παρὰ νεκρὸς ὑπὸ τὸ χῶμα.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΑ

ΑΖΥ μὲ τὸ ἀντιασφυξιογόνον ποῦ ἐφεῦρε κάποιος ὁπλουργὸς εἰς τὴν Γαλλίαν, μᾶς ἀναγγέλλεται καὶ ἡ ἐφεύρεσις νέου φαρμάκου ποῦ θὰ καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ἀθάνατον. Ἰδοὺ ἕνας εὐτυχὴς θνητὸς ποῦ εὑρῆκε καιρὸν μέσα εἰς τὴν τρικυμίαν τὴν πολεμικὴν νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὴν ἐπιστήμην καὶ μὲ τό πρὸ πολλοῦ ἐγκαταλειφθὲν ἐλιξήριον. Ἀλλὰ ἡ μὲ δυσδιάκριτα στοιχεῖα τῶν ἐννέα στοιχειοθετηθεῖσα εἴδησις σπεύδει νὰ μᾶς πληροφορήσῃ ὅτι πάλιν ὁ πόλεμος ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς δημιουργίας τοῦ νέου αὐτοῦ σοφοῦ. Ὁ δόκτωρ, βλέπων τὴν καταστροφὴν καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἐλάττωσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς, ἐσκέφθη νὰ εὕρῃ φάρμακον διὰ τοῦ ὁποίου νὰ πολλαπλασιασθῇ ἐντὸς ὀλίγου ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τῆς ὑδρογείου. Καὶ εὗρεν ἕνα θαυματουργὸν ὑγρόν, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐνισχύωνται τὰ φαγοκύτταρα τοῦ Μετσνικώφ.

Ὁ αἰσιόδοξος ἀνὴρ μᾶς δίδει τὸν λόγον του ὅτι ἐντὸς ὀλίγου — πάντως ὅμως μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς εἰρήνης — θὰ βασιλεύσῃ εἰς τὸν κόσμον μία αἰωνία ἄνοιξις διότι δὲν θὰ ὑπάρχῃ πλέον γῆρας. Καὶ αὐτοὶ οἱ τραυματίαι τοῦ πολέμου θὰ ἀναλάβουν ἐντὸς ὀλίγου. Δὲν μᾶς λέγει ἐὰν θὰ ἐπανακτήσουν πλήρη τὴν ὑγείαν των καὶ ὅσοι θὰ καταστοῦν ἀνάπηροι ἐκ τοῦ πολέμου. Μᾶς ἀρήνει ὅμως νὰ τὸ πιστεύσωμεν. Ἔχει τόσην πεποίθησιν εἰς τὸ μαγικὸν ὄστρακον μὲ τὸ ὁποῖον θὰ πολλαπλασιάζωνται τὰ φαγοκύτταρα ὥστε δὲν δέχεται.....ἀντιρρήσεις.

Ἂς πιστεύσωμεν μίαν φορὰν καὶ τοὺς μάγους. Τί ἔχομε νὰ χάσωμε; Μέσα εἰς αὐτὴν τὴν παραζάλην μία τοιαύτη ὑπόσχεσις εἶναι παρηγορία. Δὲν ἠξεύρομεν μόνον ἐὰν θὰ ὠφελήσῃ ἡ ἐφεύρεσις ἢ ἐὰν θὰ ζημιώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα. Πολλοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι μία ἀνάγκη καὶ ὅτι ὁ θάνατος ἀκόμη εἶναι ἀναγκαῖον κακόν. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι κάποιος περίεργος στατιστικὸς ἐπεχείρησε κάποτε νὰ ἀποδείξῃ τί θὰ συνέβαινεν ἐὰν ἡ Εὔα δὲν ἔτρωγε τὸν ἀπηγορευμένον καρπὸν καὶ ἐὰν συνεπῶς δὲν ἐδίδετο ὁ θάνατος εἰς τὸν ἄνθρωπον ὡς τιμωρία καὶ κατέληξε διὰ σειρᾶς ἀριθμῶν νὰ εὕρῃ ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς θὰ ἦτο σήμερον τοιοῦτος, ὥστε οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐβαδίζαν κολλημένοι ὅπως οἱ Σιαμαῖοι ἀδελφοί. Εἶνε λοιπὸν ζήτημα ἂν συμφέρῃ ἡ ἀθανασία. Ἐλησμονήσαμεν καὶ τοὺς δυσηρεστημένους ἐκείνους ποὺ ὑποδέχονται μὲ πικρὸν μειδίαμα κάθε προσπάθειαν ἐπιστημονικὴν πρὸς παρασκευὴν ἑνὸς τοιούτου θαυματουργοῦ ἰατρικοῦ φαρμάκου. Ἐλησμονήσαμεν ὅτι ὑπάρχουν καὶ αὐτοί, ποὺ δὲν θέλουν οὔτε νὰ ἀκούσουν περὶ φαγακυττάρων καὶ αἰωνίας ζωῆς. Καὶ αὐτοὶ δὲν εἶναι οἱ ὀλιγώτεροι. Ἀπόδειξις τὰ αὐτοκίνητα, αἱ αὐτοκτονίαι καὶ αἱ μονομαχίαι. Ὑπάρχει βλέπετε ἕνα πλῆθος ἀνθρώπων ποὺ περιφρονεῖ τὴν ζωὴν καὶ ποὺ ἀδιαφορεῖ διὰ τὰ συστατικὰ τοῦ γιαουρτίου τοῦ Μετσνικόφ καὶ διὰ τὰς προσπαθείας τοῦ δόκτορος. Ἄλλοι πάλιν πηδοῦν ἀπὸ τὸ τραμ ἐνῷ γνωρίζουν ὅτι διατρέχουν τὸν κίνδυνον νὰ διαμελισθοῦν. Ἄλλοι τρώγουν γλυκύσματα τῶν Ἀθηναϊκῶν ζαχαροπλαστείων μὲ πρωτοφανὲς θάρρος.

Ὕστερα ἀπὸ ὅλα αὐτά, δὲν γνωρίζω ἐὰν ὁ κόσμος θὰ ἐνθουσιασθῇ ἢ θὰ δυσαρεστηθῇ μὲ τοὺς ἀγῶνας τοῦ σοφοῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος ἀγωνίζεται νὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τὴν φθορὰν καὶ ὁ ὁποῖος πιστεύει ἀφελέστατα ὅτι θὰ τὸ ἐπιτύχῃ μὲ ὀλίγην ναφθαλίνην ἢ μὲ ὀλίγην λεβάνταν.....

ΤΙΜΟΣ ΜΩΡΑΪΤΙΝΗΣ

Κυβέλη Ἀδριανοῦ

Ζηνοβία Παρασκευοπούλου

Ἡ Κυβέλη—παρέλκει πᾶν ἐπίθετον—εἰς τὴν «Ἄπιστον» κατήγαγεν ἕνα ἔτι θρίαμβον τέχνης μὲ τὴν θελκτικὴν ὑπόκρισιν. Παραθέτομεν καὶ τὴν εἰκόνα τῆς πιστῆς καὶ ἐκλεκτῆς συνεργάτιδός της, τῆς κ. Ζηνοβίας Παρασκευοπούλου, ἥτις εἶνε ἡ δίδουσα τὰς περισσοτέρας ἐλπίδας εὐρυτέρας ἔτι ἀναδείξεως.

Ο ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ

ΙΔΑΚΤΙΚΗΝ καὶ πρωτότυπον εἰς τὸ εἶδός της ἔκθεσιν διωργάνωσεν ἐν Γενεύῃ ὁ κ. Αἰμίλιος Δράϋφους, ἧς τὸ προϊὸν προωρίσθη διὰ τὸν Ἐρυθρὸν σταυρὸν τῆς Ἑλβετίας. Εἶνε ἔκθεσις ἁπασῶν τῶν πρὸς φωτισμὸν χρησιμευουσῶν συσκευῶν, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν ἡμετέρων ἡμερῶν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ τοῦ ῥαδίου. Πρόκειται περὶ πλουσιωτάτης, κατὰ χρονικὰς περιόδους κατατεταγμένης, συλλογῆς φανῶν, κηροπηγίων, λυχνιῶν, κανδηλῶν, λύχνων μεταλλουργείων, λυχνίσκων ὑπογείου, πολυελαίων, λύχνων φωτιζομένων διὰ στέατος, ἐλαίου, οἰνοπνεύματος, πετρελαίου κτλ. ὅλων τῶν σχημάτων, διαστάσεων, καὶ μηχανισμῶν ἐξ ἁπασῶν τῶν ὑλῶν κατασκευασμένων, συλλογῆς περιλαμβανούσης μοναδικὰ ἀντικείμενα φωτισμοῦ, μὴ ἀπαντώμενα καὶ εἰς αὐτὰ τὰ μεγαλείτερα μουσεῖα τοῦ κόσμου. Λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει τὸν λαμπρὸν καὶ κατὰ λίαν ἀνώτερον τρόπον συντελούμενον φωτισμὸν τῆς σήμερον δι' ἠλεκτρικῆς πυρακτώσεως, καὶ συγκρίνοντες αὐτὸν πρὸς τὴν ἀνεπαρκῆ φλόγα τοῦ στεατίνου κηρίου ἢ τῆς ἀρχεγόνου ἐλαιολυχνίας μὲ ὅλα τὰ μειονεκτήματά της, ἧς χρῆσιν ἐποιοῦντο εἰσέτι οἱ πάπποι μας, δέον πράγματι νὰ ἐκπλησσώμεθα πόσον ὤφειλον οὗτοι νὰ ἐντείνωσι τὴν ὅρασίν των ὅπως μᾶς ἐγκαταλείψωσι τοσαῦτα λαμπρὰ τῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης προϊόντα, ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι εἰργάζοντο καὶ τὴν ἑσπέραν. Τὴν σκέψιν ταύτην προκαλεῖ ἡ θέα τοῦ ἐκ τοῦ ΙΗ'. αἰῶνος καταγομένου, μετὰ κινητοῦ ἀλεξιφώτου ἐφοδιασμένου ὀρειχαλκίνου κηροπηγίου ταῦ Ι. Ι. Ρουσσὼ ἐκ τῆς νήσου τοῦ ἁγ. Πέτρου. Ἐπίσης ἐκ τῆς αὐτῆς συλλογῆς πληροφορούμεθα ὅτι ὁ ἀληθὴς ἐπινοητὴς τῶν λυχνιῶν διὰ ῥεύματος ἀέρος τῶν καλουμένων «Guinguets» ἦτο ὁ Argaut ἐκ Γενεύης, οὗτινος πολυέλαιος σχήματος Μογκολφιερείου σφαίρας εὑρίσκεται ἐκτεθειμένος. Ἐκ τοῦ χάσματος ὅπερ ἡ ἔκθεσις αὕτη παρουσιάζει, ἀναφορικῶς πρὸς τὰς συσκευὰς φωτισμοῦ τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, Βαβυλωνίων, Ἑλλήνων κτλ. μὴ εὑρισκομένων ἐν αὐτῇ ἤ μερικῶν Ἑτρουσκικῶν πηλίνων λυχνιῶν καὶ ἑνὸς χαρίεντος Φοινικικοῦ κηροπηγίου ἐξ ὑέλου πιθανῆς ἡλικίας 2915 ἐτῶν(!) εὑρεθέντος ἐν Βαγδατίῳ, δὲν δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν μετὰ θετικότητος ἐὰν τὰ ἔθνη ταῦτα ἤναπτον μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου κηρία καὶ ὁποίου εἴδους λυχνιῶν ἐποιοῦντο χρῆσιν. Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔδιδον τὰς θεατρικάς των παραστάσεις μόνον διαρκούσης τῆς ἡμέρας, καὶ ὅτι νυκτεριναὶ σχολαὶ δὲν ὑπῆρχον, ἐξάγεται ὅτι οὗτοι μετεχειρίζοντο τὴν νύκτα μόνον πρὸς ἀνάπαυσιν τοῦ σώματος, προφυλάσσοντες οὕτω τὴν φυσικήν των ὅρασιν. Ὅτι δὲ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἦσον ὀξυδερκέστατοι καταφαίνεται ἐκ τῶν παρατηρήσεων τῶν ἰατρῶν τῆς ἐποχῆς, οἵτινες ἄνευ βοηθείας μικροσκοπίου, μᾶς ἐκληροδότησαν θαυμασίας περιγραφὰς διαφόρων νόσων. Ἑβραϊκαί τινες χάλκιναι λυχνίαι περιέφερον ἐργασίας τοῦ ΙΣΤ' καὶ ΙΖ' αἰῶνος πρὸς χρῆσιν κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἑορτῆς τῶν Μακκαβαίων, κηροπήγια ἐξ ὄνυχος, εἶς μεγεθυντικὸς φακὸς τεραστίων διαστάσεων χρησιμεύων πρὸς αὐτόματον ἄφῆν διὰ τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, μία λυχνία μετὰ μηχανισμοῦ ὡρολογίου διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἐλαίου ἐν τῷ δοχείῳ, ὅπερ ἡ θρυαλλὶς δὲν ἠδύνατο ἐπαρκῶς νὰ κομίσῃ πρὸς τὰ ἄνω, καὶ τέλος εἷς κρυστάλλινος ἐπηρεγυρωμένος πολυέλαιος παμμεγίστων διαστάσεων καὶ ἐξαισίας τέχνης ἐκ τοῦ μεγάρου Ρότσιλδ, ἐπισύρουσι τὴν περιεργειαν τῶν ἐπισκεπτῶν τῆς διὰ τὴν μελέτην τῆς ἀναπτύξεως τῶν μέσων τοῦ φωτισμοῦ, ἀνὰ τοὺς αἰῶνας, λίαν ἐνδιαφερούσης ταύτης ἐκθέσεως.

Ἐν Γενεύῃ

Κ. ΓΕΛΒΕΡΤ

Ἡ Μαρίκα Κοτοπούλη ὡς Μήδεια

Ὑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΥΠΡΕ Ὑ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΕΧΝΗΣ*

«...*Τὸ ἀληθὲς εἶναι τὸ ὡραῖον*... Τὸ δυσειδὲς ἔχει ἀρνητικὴν ἁρμονίαν ἰδιαιτέραν, ἐντελῶς σύμφωνον μὲ τὴν ψυχρὰν καὶ ἀμβλεῖαν ζωϊκότητά του, διὸ καὶ δὲν μᾶς δίδει καμμίαν ἀκτινοβολίαν, δὲν μᾶς προσελκύει, ἀλλὰ τοὐναντίον μᾶς ἀπωθεῖ.

«Ὅσον περισσότερον τὸ ζῶον εἶναι ἐντελὲς εἰς τὴν ζωϊκὴν ἁρμονίαν, τόσον περισσοτέραν λάμψιν ἐκπέμπει ὁ ἄνθρωπος, ὅστις εἶναι τὸ ἐντελέστερον ζωϊκὸν δημιούργημα· ἐκπέμπει τόσον φωτεινοτέρας ἀκτῖνας, ὅσον περισσότερον ἡ ἐσωτερικὴ ἁρμονία τῆς τάξεως, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀγάπης, ἐκφράζει καὶ διαμορφώνει τὸ σῶμα, τὸ ὁποῖον τὴν περικλείει. Εἰς τὴν γαλήνην τοῦ μετώπου διακρίνεται ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς τάξεως, εἰς τὸ ἦθος καὶ εἰς τὸν μεμετρημένον καὶ σταθερὸν λόγον στηρίζεται ἡ δικαιοσύνη, εἰς τὸ ἀτενὲς καὶ πρᾶον βλέμμα καὶ εἰς τὸ προσηνὲς στόμα ἡ ἀγάπη. Διὰ τῶν χειλέων καὶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν οἵτινες φανερώνουν τὴν ψυχήν, ἀκτινοβολεῖ ἡ καλλονή, ἥτις προσελκύει καὶ μᾶς συνδέει εἰς τὸν θαυμασμὸν καὶ εἰς τὴν ἀγάπην. Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν ὅστις εἶναι ἡ ἐκδήλωσις ἡ ζωϊκωτέρα τοῦ Ὡραίου, εἶναι προσέτι τὸ ὄν, τὸ ὁποῖον περισσότερον ἐπιθυμεῖ τὴν ἀπόλαυσιν αὐτοῦ. Τὸ ἀναζητεῖ πανταχοῦ, εἰς τὴν λάμψιν τοῦ οὐρανοῦ, εἰς τὴν ἔκτασιν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν ὀξεῖαν κορυφὴν τῶν ὀρέων, εἰς τὴν ἱερὰν φρίκην τῶν δασῶν, τὴν ἠρεμίαν τῶν κοιλάδων, ὅταν ὁ ἥλιος θνήσκων ῥίπτει εἰς αὐτὰ τὸ ἰῶδες φῶς. Εἰς τὴν νύκτα, ὅταν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα ἀναπαύωνται ἐκ τῆς κοπώσεως τῆς ἡμέρας καὶ ἄρχεται ἡ σιγὴ καὶ ἡ ἠρεμία, ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται λεπτὴν ἁρμονίαν, τρυφερὰν καὶ μυστηριώδη ὡς αἱ ἀναμνήσεις τῶν ἡμερῶν τῆς ἀθωότητος, ἢ ὡς ἡ ἐλπὶς τῆς μελλούσης ζωῆς. Ἡ ἁρμονία τῆς νυκτὸς εἶναι ὡς ἡ ἀναπνοὴ τῆς φύσεως, ἡ ὁποία κοιμᾶται... Ἡ μανία τοῦ δυσκόλου καὶ τοῦ θαυμαστοῦ πρὸς ζημίαν τοῦ ὡραίου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἁπλοῦν, ἔφερε τὴν διαφθορὰν εἰς τὴν τέχνην καὶ εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτήν. Φορέματα, κεντήματα, τρίχαπτα καὶ τοιαῦται λεπτουργίαι, ποῦ ὀλίγος χρόνος καὶ πρακτικὴ ἀρκεῖ διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν των, τὴν σήμερον ὑπήχθησαν εἰς τοιοῦτον συρμόν, ὥστε ὑπάρχει φόβος μήπως ἡ τέχνη μὲ τὴν μερικὴν αὐτὴν ῥοπὴν καὶ ἡ μελέτη πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ὡραίου εἰς τὴν τέχνην, ἣν ὑποτυπώνει αὐτὸ—τὸ ὡραῖον—ἀντικατασταθῇ ἀπὸ τὴν γαϊδουρινὴν ὑπομονήν, ἥτις τείνει νὰ ἐκπλήττῃ τοὺς ἁπλοῦς, τοὺς χυδαίους καὶ τοὺς ἐρασιτέχνας...

«...Ἐνθυμοῦμαι σοφὴν νουθεσίαν, ποῦ μοῦ ἔδωκαν ὅτε ἤμην μικρός, καὶ εἶναι αὐτή: *Νὰ μὴ ἱκανοποιῇ τις ποτὲ τὴν θέλησιν, ἥτις τείνει ὡς ξεθύμασμα τῆς ἰδίας ἀγανακτήσεως*» καὶ πάντοτε μὲ ὠφέλησεν. Εἰς περιστάσεις τοιαύτας ἡ σιωπὴ ἔχει δύο πλεονεκτήματα. Τὸ μέν, τὴν ἡσυχίαν τῆς ἰδίας ψυχῆς, τὸ δέ, νὰ μὴ ἱκανοποιῶνται οἱ διασκεδάζοντες μὲ τοὺς θορύβους. Μόνον δὲν σιωπῶ τὸ ἑξῆς, διότι δὲν ἀφορᾷ ἐμέ, ἀλλ' ἀρχὴν τῆς τέχνης. Μὲ ἐπέπληξαν διότι εἰς τὸ μνημεῖον Καβοὺρ μετεχειρίσθην ἀλληγορίαν ἐπιβεβαιοῦντες, ὅτι ἀντικείμενον σύγχρονον δὲν ὑποφέρει τὴν ἀλληγορίαν, οὖσαν ἄκαιρον καὶ ἐπιζημίαν. Ἀπαντῶ. Ὅταν τοῦτο ἐπιτρέπῃ τὸ θέμα, εἶνε καλόν τις νὰ μὴ σκεφθῇ τὰς ἀλληγορίας. Ἐὰν μοῦ ἔλεγον: «—Θέλομεν ἀνάμνησιν τοῦ κόμητος Καβοὺρ, κάμετέ μου ἓν ἄγαλμα.»—Οὐδὲν εὐκολώτερον. Τὸ ἄγαλμα μὲ τὴν ἐνδυμασίαν, ἓν ἢ δύο ἀνάγλυφα εἰς τὴν βάσιν, καὶ βραχεῖα ἐπιγραφὴ ἦσαν ἐπαρκῆ. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἀπῄτει τοῦτο διὰ τὸ μνημεῖον Καβοὺρ. Ἡ ἐπιτροπὴ ἤθελε νὰ ἐκφρασθῇ ὁ χαρακτὴρ αὐτοῦ, αἱ σκέψεις, ἡ σταθερότης τῆς θελήσεως, ἡ μεγαλειότης τῶν προθέσεων καὶ αἱ ὠφέλειαι, ἃς κατώρθωσε. Τώρα τίνι τρόπῳ νὰ ἐκφρασθῇ ὅλον τοῦτο μὲ πραγματικὰ καὶ ἱστορικὰ πρόσωπα, ἢ ὡς οὗτοι λέγουσι, μὲ *ζωντανὴν τέχνην;* Ὡς ἐὰν συμπεπλεγμένη ἰδέα ἐκφρασθεῖσα διὰ δύο ἢ περισσοτέρων προσώπων, καθὼς εἶναι ἡ ἀλληγορία, θὰ ἦτο *νεκρὰ τέχνη*. Ὦ! κάμετέ μου τὴν μεγάλην χάριν, καλαισθητικοὶ τοῦ σκότους, πηγαίνετε νὰ ψάλλετε τὰς φλυαρίας σας εἰς τὰ παιδιά! Ἀλλὰ φροντίσατε νὰ μὴ ὁμιλήσετε πρὸς αὐτὰ περὶ Φειδίου, Ζεύξιδος, Ἀλκαμένους καὶ τῶν ἄλλων καλλιτεχνῶν τῆς νεκρᾶς τέχνης, ἥτις εἶναι περισσότερον ζωντανὴ ἀπὸ πρῶτα, οὔτε περὶ Γκιότο, οὔτε περὶ Ἰωάννου καὶ Ἀνδρέου Πιζάνη, οὔτε περὶ Ραφαήλου, οὔτε περὶ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, καὶ τόσων ἄλλων, οἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ σᾶς δείξωσι τὴν πλάνην σας. Τὸ ἐπαναλαμβάνω, τοῦτο δὲν ἀφορᾷ οὐδόλως ἐμέ, οὐδὲ τὸ ἔργον μου· ἀφορᾷ ἀρχήν, εἶναι ζήτημα πολλάκις συζητηθὲν καὶ ἀποφασισθὲν ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους σοφοὺς διὰ συλλογισμῶν καὶ ἀπὸ τοὺς καλλιτέχνας—οὐχὶ εὐήθεις — διὰ καλλιτεχνημάτων....»

Ὑ

Καλὸν εἶναι νὰ δώσωμεν περιγραφὴν τοῦ μνημείου Καβοὺρ, εἰς τὸ ὁποῖον τεχνοκριταί τινες ἔλεγον ὅτι δὲν ἔπρεπεν ὁ Καλλιτέχνης νὰ παραστήσῃ ἀλληγορίας. Τὸ κύριον σύμπλεγμα εἶναι ὁ Καβοὺρ, τὸν ὁποῖον στεφανώνει ἡ Ἰταλία εὐγνωμονοῦσα. Αἱ ἀλληγορίαι εἶναι: Τὸ *Καθῆκον* εἰς ἀναπαυτικὴν στάσιν, ἔχον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στέφανον ἐξ ἐλσίας, πρὸς ἐκδήλωσιν ὅτι ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος φέρει τὴν εἰρήνην. Τὸ *Δίκαιον* μὲ στάσιν ἀπειλῆς, μὲ λεοντῆν περιβεβλημένον πρὸς ἐκδήλωσιν ὅτι εἰς τὸ δίκαιον εἶναι ἡ δύναμις. Ἡ *Πολιτικὴ* καθημένη μέν, ἀλλὰ μὲ στάσιν ὅτι εἶναι ἑτοίμη νὰ σηκωθῇ καὶ ἐστραμένη πρὸς τὴν *Διπλωματίαν* ἥτις διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς κρατεῖ τὰς συνθήκας τοῦ 1815 διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ ὄπισθεν κρυμμένα τὴν σπάθην καὶ κλάδον ἐλαίας πρὸς ἐκδήλωσιν πολέμου ἢ εἰρήνης. Ἡ *Πολιτικὴ* συγχρόνως ἀτενίζει πρὸς τὴν *Ἐπονάστασιν* ἔχουσαν τὸν πόδα ἐπὶ λειψάνων Μεσαιωνικῶν, κρατοῦσαν δᾶδα ὡς σύμβολον καταστροφῆς. Ἡ *Ἀνεξαρτησία* ἔχουσα ἐνηγκαλισμένας τὰς Ἐπαρχίας ἐχούσας ἀκόμη τὸ κλοιὸν εἰς τὸν πόδα ὅ' οὗ ἦταν ἁλυσοδεμένα. Ἡ *Ἀνεξαρτησία* κρατεῖ τὴν ἄλυσσον μὲ στάσιν φανερώνουσαν ὅτι πετᾷ πολὺ μακράν. Ἡ *Ἑνότης* μὲ στέφανον δρυὸς καὶ κρατοῦσα δέσμην ῥαβδίων δεδεμένων πρὸς ἐκδήλωσιν ὅτι ἡ ἕνωσις φέρει τὴν δύναμιν. Ἐκτὸς τῶν ἀλληγορικῶν τούτων ἀγαλμάτων περὶ τὸν Καβοὺρ, ὑπάρχουν εἰς τὴν βάσιν τέσσαρα ἀνάγλυφα, παριστάνοντα τὴν ἐπιστροφὴν τῆς Σαρδινιακῆς στρατιᾶς ἐκ Κριμαίας, τὸ συνέδριον τῶν Παρισίων, τὸν Βασιλέα διανέμοντα στεφάνους καὶ βραβεῖα εἰς τὸν ἐνάρετον, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου κατάδικος ζητεῖ δικαιοσύνην, καὶ εἰς γεωργὸν ἀροτριῶντα τὴν γῆν.

Περατοῦμεν τὸ σημειώμά μας, μὲ τὰ ἑξῆς, τὰ ὁποῖα ὁ καλλιτέχνης λέγει πρὸς τοὺς καλλιτέχνας. «..... Ὁμιλῶ πρὸς τοὺς καλλιτέχνας. Εἶναι καλὸν τεκμήριον ἡ ἐπιθυμία νὰ βλέπῃ τις τὰ καλλιτεχνικὰ ἔργα καὶ νὰ γνωρίζῃ προσωπικῶς τοὺς καλλιτέχνας. Τοῦτο δεικνύει αἴσθημα ἀμίλλης, ἔφεσιν τοῦ μανθάνειν καὶ διάθεσιν νὰ συνθέσῃ δεσμόν, φιλίαν, νὰ διασαφίζωνται διὰ τῆς συζητήσεως ἀμφιβολίαι καὶ λάθη εἰς τὴν τέχνην. Ἀλλ' ἂν ὁ καλλιτέχνης, μεθ' οὗ ἐπιθυμεῖται τὰ συνομιλήσητε, σᾶς προσδιωρίζε ἡμέραν καὶ ὥραν, ἀπαντήσατε. — Σᾶς εὐχαριστῶ, δὲν δύναμαι. — Εἰπέτε αὐτὸ τὸ ψεῦμα. Εἶναι μικρὸν συγγνωστὸν ἁμάρτημα, ἐνῷ ἐκεῖνοι οἵτινες σᾶς ἐπιβάλλουν τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν δίδουν εἰς τὸν ἑαυτόν τους σημασίαν, ἡ ὁποία ὁμοιάζει πρὸς τὴν δυσειδῆ καὶ ἀλαζόνα δέσποιναν, ἥτις καλεῖται *Ὑπερηφάνεια*....»

Αὐταὶ εἶναι αἱ κυριώτεραι περὶ τέχνης γνῶμαι τοῦ διαπρεποῦς καλλιτέχνου Δυπρέ, ὅστις καθ' ὅλον τὸν βίον ἔζησεν ὡς ἀληθὴς καλλιτέχνης καὶ ὅστις ἐπλούτισε τὴν γραμματολογίαν τῆς τέχνης μὲ τὴν ἔξοχον *Αὐτογραφίαν* του καὶ μὲ τὰς *Σκέψεις περὶ τῆς τέχνης*.

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

* Τέλος.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΕΛΙΣ

Τό μυθιστόρημα ἐν Ἀμερικῇ

Μέχρι τοῦδε ἐπιστεύετο ὅτι ἐξ ὅλων τῶν λαῶν οἱ Γάλλοι εἶνε οἱ ἀγαπῶντες περισσότερον τὰ μυθιστορήματα. Οἱ Ἀμερικανοὶ διαμφισβητοῦν τώρα πρὸς τοὺς Γάλλους τὴν φήμην αὐτήν. Ἐκ τῶν ἀριθμῶν τοὺς ὁποίους παραθέτουν, παραμένει ἀναμφισβήτητον ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ εἶνε οἱ κατ' ἐξοχὴν μυθιστοριοφάγοι. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν δημοσιεύονται κατ' ἔτος ὀκτακόσια περίπου νέα μυθιστορήματα, πωλοῦνται δὲ πλέον τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων ἐν ὅλῳ τόμοι ἐκ τῶν νέων μυθιστορημάτων.

Ἡ στατιστικὴ ἐπίσης τῶν Ἀμερικανικῶν ἐφημερίδων ἀποδεικνύει τὴν μανίαν τῶν Ἀμερικανῶν διὰ τὰ μυθιστορήματα. Ἐπὶ ἓξ ἑκατομμυρίων τόμων, τοὺς ὁποίους δανείζουν κατ' ἔτος αἱ μεγάλαι Ἀμερικανιβιβλιοθῆκαι εἰς τὸ κοινὸν καὶ πέντε ἑκατομμύρια εἶναι μυθιστορήματα. Ἐὰν εἰς τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν προστεθοῦν καὶ οἱ τόμοι τῶν μυθιστορημάτων τοὺς ὁποίους δανείζουν ἄλλαι μικρότεραι βιβλιοθῆκαι, ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν δανειζομένων κατ' ἔτος μυθιστορημάτων ἀνέρχεται εἰς ὀκτὼ περίπου ἑκατομμύρια τόμων.

Εἰς τὴν Ἀμερικὴν δὲν ἀναγινώσκουσι μόνον τὰ νέα μυθιστορήματα ἀλλὰ καὶ τὰ παλαιά, ἰδίως δὲ τὰ μυθιστορήματα τοῦ Ντίκενς. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων πωλοῦνται κατ' ἔτος 300,000 ἀντίτυπα.

Ποιητικὴ παράδοσις

Ἀγγλικὴ ἐφημερὶς πρό τινος χρόνου ἔκαμεν λόγον περί τινος περιέργου, ἀλλὰ καὶ ποιητικῆς παραδόσεως ἐν χρήσει ἐπὶ τῶν πολεμικῶν Ἀμερικανικῶν πλοίων Εἰς τὰς ἐννέα ὥρας τῆς ἑσπέρας—κατὰ τὴν ἐφημερίδα ταύτην ἥτις λέγει ὅτι τοιαύτη συνήθεια εἶνε ἀξία μιμήσεως—ὁ πλοίαρχος διατάσσει νὰ πληρωθῶσι τὰ ποτήρια καὶ ἀνακράζει: «Κύριοι, σᾶς παρακαλῶ νὰ πίωμεν εἰς ὑγείαν τῶν ἐρωμένων καὶ τῶν συζύγων· εἴθε ἡ ἐρωμένη νὰ γείνῃ σύζυγος καὶ ἡ σύζυγος νὰ μείνῃ πάντοτε ἐρωμένη». Οἱ ἀξιωματικοὶ ἀπαντῶσιν ἐγείροντες τὰ ποτήρια καὶ πίνοντες.

Τὸ κωμικώτερον πρόγραμμα

Μία Ἰταλικὴ ἐφημερὶς τῶν θεάτρων προεκήρυξε μεταξὺ τῶν ἀναγνωστῶν της, ἕνα περίεργον διαγωνισμόν, τοῦ κωμικωτέρου προγράμματος τὸ ὁποῖον ἔτυχέ ποτε νὰ ἀναγνώσουν.

Εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦτον κάποιος χρηματίσας ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐμπορικὸς ὑπάλληλος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπέστειλε τὸ ἑξῆς θεατρικὸν πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον ἀνέγνωσε μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς θύρας ἑνὸς θεάτρου τῆς Σταμπούλ.

Πρὸς ἀπόδειξιν ἀπέστειλε καὶ ἀντίτυπον τοῦ προ-

Θαλείας Φλωρᾶ—Καραβία

Πρόσφυγες

γράμματος, τὸ ὁποῖον ἐφρόντισε νὰ προμηθευθῇ τότε πρὸς ἀνάγνωσιν.

Ἰδοὺ αὐτό.

«Διὰ νὰ καταστῇ τὸ θέαμα τερπνὸν δι' ὅλους, ἡ διεύθυνσις τοῦ θεάτρου ἀπεφάσισεν ὅπως οἱ θεαταί τῶν τριῶν πρώτων σειρῶν παρακολουθήσουν τὸ ἔργον ἐξηπλωμένοι, οἱ τῶν τριῶν ἑπομένων σειρῶν γονυπετεῖς, καὶ οἱ τῶν ἄλλων σειρῶν ὄρθιοι.

Τοιουτοτρόπως ὅλοι θὰ ἀπολαύσουν τὸ θέαμα.

Ἐνδιαφέρουσα εἰδοποίησις :

Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς τοὺς θεατὰς νὰ γελοῦν διότι τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον θὰ παιχθῇ εἶνε τραγῳδία».

Ἐν Ἰωβιλαῖον

Οἱ ἐρασταὶ τῶν Ἰωβιλαίων, ἐὰν δὲν ἦτο ὁ πόλεμος θὰ ἠδύναντο νὰ ἑορτάσωσιν ἐφέτος μίαν ἑορτήν. Τὴν 250ὴν ἐπέτειον τῆς γεννήσεως τοῦ ...Μολυβδοκονδύλου, τῆς ξυλίνης αὐτῆς σήραγγος μετὰ τοῦ ἐκ μολύβδου πυρῆνος.

Τῷ 1664 ἀνεκαλύφθη εἰς Βοροβδάλην τῆς Κουμβερλάνδης ἓν μεταλλεῖον γραφίτου, ὅπερ μετὰ ἓν ἔτος μόλις ἐξεμεταλλεύθη, καθόσον ἐχρειάσθησαν μῆνες ὅπως καθορισθῶσιν τὰ ὠφελήματα τῆς ἀνακαλύψεως.

Ὁ γραφίτης, ὁ κατειργασμένος, ἐπωλεῖτο τότε πρὸς 40 φράγκα τὸ χιλιόγραμμον ἐν Λονδίνῳ. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ μολυβδοκονδύλου ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε ἐκ τοῦ φόβου μήπως ἐξαντληθῇ τὸ μεταλλεῖον, ἐθεσπίσθη, ὅπως ἡ ἐκμετάλευσις αὐτοῦ γίνεται ἐντὸς περιόδου ἓξ ἑβδομάδων ἀνὰ πᾶν ἔτος. Ἡ περίοδος αὕτη ἐπέτρεπεν ἐν πάσῃ περιπτώσει μία παραγωγὴν ἑξὸς ἑκατομμυρίου κοιλῶν. Ἀλλὰ προτοῦ τὸ μολυβδοκόνδυλον καταστῇ τὸ τόσον χρήσιμον ὄργανον τὸ ὁποῖον μεταχειριζόμεθα σήμερον, παρῆλθεν εἷς καὶ ἥμισυς αἰών, ἕως οὗ λάβῃ μίαν ὡρισμένην μορφήν, διότι ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν, τῶν καλλιτεχνῶν πρὸ πάντων, παρουσιάζετο ὑπὸ διαφορον τύπον κατασκευῆς καὶ μεγέθους.

Ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἡ βιομηχανία παρέμεινεν σχεδὸν μονοπώλιον τῶν Ἄγγλων—ἔπειτα κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα περιῆλθεν εἰς χεῖρας τῶν Γάλλων καὶ τῶν Γερμανῶν. Εἰς τὴν Γερμανίαν ἐγκαθιδρύθη τῷ 1726. Τὸ πρῶτον ἐργοστάσιον ἠγέρθη εἰς Στέϊν, πλησίον τῆς Νυρεμβέργης.

Λεχὰρ καὶ Δβόρακ

Ὁ μουσουργὸς Λεχὰρ ὅστις μόνον ἀπὸ τὴν ὀπερέτταν του «Εὔθυμον χήραν» ἐκέρδισε μέχρι τοῦδε 2,500,000 φράγκα καὶ ἐξακολουθεῖ κερδίζων, εἰς ἡλικίαν 12 ἐτῶν ἦτο μαθητὴς εἰς τὸ Κονσερβατόριον τῆς Πράγας καὶ ἐμάνθανε βιολί, Ἀλλ' ἦτο τόσον πτωχός, ὥστε ἡμέραν τινὰ ἐλιποθύμησεν εἰς τὸν δρόμον ἀπὸ τὴν πεῖναν. Μεταξὺ τῶν διδασκάλων του εἷς, ὁ Δβόρακ, παρετήρησεν ὅτι ὁ μικρὸς μαθητὴς παρημέλει τὸ βιολὶ καὶ ἐπεδίδετο εἰς τὴν σύνθεσιν, μίαν δὲ ἡμέραν ἐξετάσας τὰς συνθέσεις του εἶδεν ὅτι ὁ μαθητὴς συνέθετε σονάτας. Ἀφοῦ δὲ τὰς παρετήρησεν, εἶπεν·

—Παιδί μου, ἄφησε τὸ βιολὶ καὶ ἄρχισε νὰ γράφῃς. Ἐγεννήθης συνθέτης.

Σημειώσεις Ἑνὸς Ἡμηνοῦ

Χακί.—Σύννεφα καὶ λόγχαι.—Τὸ ὡραῖον φῦλον.—Ἡ ἀληθινὴ χειραφέτησις.—Ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι πόλεμοι.—Αἱ Ρωμαϊκαὶ λεγεῶνες καὶ ὁ Μάρνης.—Ἡ Ἰλιάς καὶ τὰ σημερινὰ κατορθώματα.—Βενέδικτος ΙΕ.—Ἡ ἰσορροπία τοῦ κόσμου.—Φωνὴ βοῶντος ἐν ἐρήμῳ.—Ὁ ἥρως τοῦ Βελεστίνου,—Πρότυπον ἵδρυμα.—Ἐξόντωσις μιᾶς φυλῆς.

ΥΣΣΩΜΟΝ τὸ Ἔθνος παρακολουθεῖ μετὰ δισταγμῶν τὴν ἐξέλιξιν τοῦ πολέμου. Τὸ χακὶ ἐπλημμύρισε τὴν Ἑλλάδα. Ἡ σάλπιγξ σκορπίζει μὲ τὴν λιγυρὰν φωνήν της προστάγματα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ στρατοῦ ἀφυπνίζει ἀναμνήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὰς ὡραιοτέρας στιγμὰς τοῦ πολίτου. Ἡ Ἑλλὰς καὶ πάλιν ἐν ἐπιστρατεύσει, ἑτοίμη καὶ πάλιν νὰ ἀμυνθῇ τῆς ἀκεραιότητός της καὶ νὰ συντρίψῃ πάντα ἐπιβουλευόμενον τὰ Ἑλληνικὰ ἐδάφη. Εἶνε τόσον συσκοτισμένος ὁ πολιτικὸς ὁρίζων, ὥστε δὲν ἠξεύρει κανεὶς τί φέρουν τὰ συσσωρευόμενα σύννεφα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, θὰ ἀγρυπνῶμεν μὲ τὸ ὅπλον ἀνὰ χεῖρας, καὶ ὁ Θεὸς βοηθός!

⁂

Τὸ ὡραῖον φῦλον, τὸ ὁποῖον ἐν καιρῷ εἰρήνης εἶνε πολεμικώτατον εἰς φλέρτ, ἔρωτας, σκάνδαλα καὶ αὐτοκτονίας, ἐν καιρῷ πολέμου τάσσεται ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς εἰρήνης. Καὶ ἐπειδὴ αἱ μεταξὺ τῶν δύο φύλων διαφοραὶ ὁλονὲν ὑπὸ τοῦ καλπάζοντος πολιτισμοῦ ἐκμηδενίζονται, ἡ γυνὴ κατὰ τὸν πόλεμον ἀνάγκη νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν στρατευόμενον ἄνδρα, ἀναπληροῦσα τὰ κενά. Ἕως τώρα ἐν ἐπιστρατεύσει ἡ γυνὴ τῶν πόλεων περιωρίζετο εἰς νοσοκομειακὰς ἀσχολίας καὶ αὐτὰς ἀμοίρους ἐπιστημονικῆς ἀξίας ἢ εἰς φιλανθρωπικὰς ἀγοράς. Ἡ δὲ γυνὴ τῶν ἀγρῶν ἀνελάμβανε πληρέστερον τὰς γεωργικὰς ἐργασίας τοῦ ἄρρενος πληθυσμοῦ. Ἀλλὰ διατί αὐτὴ ἡ πειχρότης τῆς γυναικείας δράσεως; Μὴ τυχὸν ἡ γυνὴ δὲν δύναται νὰ προσφέρῃ θετικωτέρας ὑπηρεσίας μὲ τὴν φυσικὴν δεξιότητά της; Εἰς τὴν Εὐρώπην, παντοῦ—εἰς τὰ τράμ καὶ τοὺς σιδηροδρόμους, εἰς τὰς τραπέζας, εἰς τὰς δημοσίας θέσεις, εἰς τὰ ἐργοστάσια παντὸς εἴδους, εἰς τὰ καταστήματα—ἀνεπλήρωσε κατὰ τρόπον δεξιότατον τὸ ἕτερον ἡμισύ της. Ἐδῶ, ἐπῆλθε σχεδὸν στασιμότης εἰς πολλὰς ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης ἐκδηλώσεις καὶ παραγωγικὰς κινήσεις διὰ τὴν ἔλλειψιν χειρῶν. Χειραφέτησις, κυρίαι μου, δὲν θὰ εἰπῇ λοῦσο, κόρτε καὶ θέατρον. Θὰ εἰπῇ ἐργασία καὶ μάλιστα ἐν ὥρᾳ ἐθνικοῦ κινδύνου. Ἀπεδείξατε ὅτι εἶσθε ὥριμοι διὰ χειραφέτησιν οὐχὶ διὰ λόγων, ἀλλὰ δι' ἔργων, δι' ὧν καὶ μόνον θὰ μᾶς πείσητε ὅτι εἶσθε ἄξιαι συνεργάτιδες ἡμῶν τῶν ἀνδρῶν, πρὸς τὸ κοινωνικὸν καὶ ἐθνικὸν συμφέρον. Τὸ στάδιον τῆς δράσεως ἀνοίγεται ἐνώπιόν σας ἐλεύθερον. Ἐπωφεληθῆτε. Λύσατε τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα, ὅπερ ταχέως θὰ προβληθῇ ἀπειλητικόν.

Γάλλος ἱστορικὸς πρό τινος ἐταλάντιζε τοὺς καθηγητὰς τῶν Πανεπιστημίων διότι δὲν θὰ τολμοῦν νὰ ἀναφέρουν μεγάλα παραδείγματα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἱστορίας, ἀφοῦ τὰ σύγχρονα πολεμικὰ κατορθώματα εἶνε ἀνώτερα. Δὲν ὑπάρχει μάχη ἢ θυσία Ἑλληνικὴ καὶ Ῥωμαϊκὴ—εἶπε—ἡ ὁποία νὰ μὴ ἔχῃ σήμερον τοὐλάχιστον τὴν ἀντίστοιχόν της. Αἱ Ῥωμαϊκαὶ λεγεῶνες, ἃς θαυμάζομεν, δὲν φαίνονται σήμερον ἢ μία φάλαγξ πολὺ πτωχὴ ἀπέναντι τῶν ἡρώων καὶ μυριονέκρων μαχῶν τοῦ Μάρνη καὶ τοῦ Ὑζέρ. Καταδεικνύει οὕτω τὸν κίνδυνον ὃν διατρέχει ἡ ἀρχαιότης νὰ ἐξέλθῃ ἠθικῶς μειωμένη ἀπὸ τὸν παρόντα πόλεμον. Ἀλλὰ—κατέληξε—ἂν δὲν ἀνεγινώσκομεν τὴν Ἰλιάδα, δὲν θὰ ἐφθάναμεν εἰς τὰ σημερινὰ ἀνδραγαθήματα. Ἂς θαυμάζωμεν λοιπὸν τὸ παρόν, χωρὶς νὰ παύσωμεν νὰ θαυμάζωμεν καὶ τὸ παρελθόν.

Δὲν φαίνεται νὰ ἔχῃ ἄδικον ὁ Γάλλος καθηγητής. Θὰ ἠδύνατό τις ὅμως νὰ παρατηρήσῃ εἰς αὐτὸν ὅτι ὑπάρχει διαφορά, πρὸς τιμὴν τοῦ παρελθόντος. Αἱ μεγάλαι ἐκεῖναι ἐκστρατεῖαι δὲν ἐβοηθοῦντο τόσον πολὺ ὑπὸ τῶν τεχνικῶν συνδυασμῶν, οἱ ὁποῖοι σήμερον δίδουν τὴν νίκην διὰ τῆς ἀθρόας καταστροφῆς. Αἱ νεώτεραι ἐφευρέσεις ἀφαιροῦν ἀπὸ τὴν δόξαν ἀρκετὰς ἀκτῖνας. Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο διέλαθε τὴν προσοχὴν τοῦ ἱστορικοῦ, ὅτι ἄλλοτε ὁ πόλεμος εἶχε ποίησιν, εἶχε ἡρωϊσμοὺς ἀτομικούς, οἱ ὁποῖοι ἀνύψωναν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ἡμιθέους. Τώρα οἱ στρατιῶται εἶνε μηχαναί, πλέον σοφαί, ἀλλὰ χωρὶς αἴγλην καὶ χωρὶς ἔκφρασιν.

⁂

Εἰς τὸν τερατώδη ὀρυμαγδὸν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ ἀλληλοεξοντωμοῦ ἠκούσθη μία σεμνὴ καὶ γλυκεῖα φωνή, τοῦ Ἀνωτάτου ποιμένος τῶν ψυχῶν τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Οἰκτείρει τὴν καταστροφὴν ἀνθρώπων καὶ πόλεων καὶ δέεται εὐλαβῶς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀδελφοποιήσεως τῶν λαῶν. Ἀποτροπιάζεται τὸ αἷμα τῶν ἀθώων προβάτων, τῶν ἀγομένων εἰς τυφλὴν σφαγήν. Ὁ ἐπὶ γῆς τοποτηρητὴς τοῦ Λιωνίου Κριτοῦ ὑπενθυμίζει εἰς τοὺς αἱμοχαρεῖς Ἰσχυροὺς τῆς γῆς ὅτι θὰ δώσουν λόγον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ διὰ τὰς ἀνθρωποθυσίας, εἰς ἃς ἐξωθοῦν ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην—τὸν κῆπον αὐτὸν τοῦ κόσμου, ὡς τὸν ἀποκαλεῖ. Καὶ προτείνει, ἐπὶ τῇ θλιβερᾷ ἐπετείῳ τοῦ πολέμου, νὰ σταθμισθοῦν ἐν πνεύματι δικαιοσύνης τὰ δίκαια τῶν λαῶν. «Ἔστω εὐλογημένος—φωνεῖ—ἐκεῖνος ὅστις πρῶτος θὰ ὑψώσῃ κλάδον ἐλαίας!» Καὶ προσθέτει μίαν ὑπέροχον ἀλήθειαν: Ἡ ἰσορροπία τοῦ κόσμου καὶ ἡ ἀσφάλεια τῶν ἐθνῶν βασίζεται περισσότερον ἐπὶ τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἄλλου παρὰ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρατιῶν. Ἂς λύωνται ἐφεξῆς αἱ διαφοραὶ οὐχὶ διὰ τῆς αἰχμῆς τῆς σπάθης, ἀλλὰ διὰ τῆς εὐθείας καὶ δικαίας σκέψεως.»

Ὡραῖα λόγια, τὰ ὁποῖα δυστυχῶς πνίγονται εἰς τοὺς κεραυνοὺς τῶν τηλεβόλων. Μάτην φθέγγεται ὁ εἰρηνικὸς Βενέδικτος ὁ ΙΕ'. Ἡ δύναμις τοῦ Πάπα ἀνήκει εἰς τὸ παρελθόν. Σήμερον μόνον ἐπιμνημοσύ-

νους εὐχὰς δύναται νὰ ψιθυρίζῃ. Αἱ συμβουλαί του αἱ ἀληθεῖς ὑπέροχοι καὶ φιλάνθρωποι καὶ πατριωτικαὶ εἰσὶ φωνὴ βοῶντος ἐν ἐρήμῳ. Ἀντὶ νὰ συμφιλιωθοῦν οἱ ἐμπόλεμοι εὑρύνουν τὰ πεδία τῶν μαχῶν, ἐκτείνουν τὰ ἀντιμαχόμενα μέτωπα, καὶ ἐντείνονται τὰ μίση, πολλαπλασιάζονται τὰ πτώματα, ὀγκοῦνται τὰ ἐρείπια, ὀργιάζει ἡ δυστυχία καὶ ἡ πενία ἑκατομμυρίων οἰκογενειῶν. Καὶ αἱ ἑκατόμβαι θὰ πληθυνθοῦν, αἱ οἰμωγαὶ θὰ ὑπερπληρώσουν τὴν γῆν χάριν ἐφημέρου ἀμφιβόλου δόξης. Διότι ὁ ἀγὼν οὐχὶ ὑπὲρ πραγματικῆς ἐλευθερίας δυναστευομένων, ἀλλὰ περὶ ταπεινῶν συμφερόντων καὶ ὑπερφιάλων φιλοδοξιῶν....

⁂

Ὁ ἔνδοξος στρατηγὸς Σμολένσκης ἀπέθανεν ἐν στιγμῇ πολεμικοῦ συναγερμοῦ. Ὁ γενναῖος καὶ δαφνηφόρος κατέρχεται εἰς τὸν τάφον συναποκομίζων τοῦ Ἔθνους τὴν εὐγνωμοσύνην. Ὑπῆρξεν ἡ δρᾶσις του τὸ μόνον φωτεινὸν σημεῖον κατὰ τὴν ἀτυχῆ ἐπιχείρησιν τοῦ 1897. Ἐγνώρισεν ἡμέρας προσωπολατρείας μοναδικῆς· ὑπῆρξε τὸ εἴδωλον τοῦ λαοῦ, καὶ μόνον ἡ πολιτική, δι' ἧς ἐγένετο βουλευτὴς καὶ ὑπουργός, ἐμείωσαν τὴν δημοτικότητά του· διότι ὁ κομματικὸς ἀνταγωνισμὸς τὰ πάντα δηλητηριάζει. Τὸ ὄνομα ἐν τούτοις τοῦ ἡρωϊκοῦ ὅσον καὶ πειθαρχικοῦ στρατηγοῦ θὰ μείνῃ ἀθάνατον εἰς τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος. Ὑπῆρξεν ὁ σπόρος τῶν μεγαλουργημάτων τοῦ 1912—1913.

⁂

Ὁ διακριθεὶς διὰ τὴν κοινωφελῆ δρᾶσιν του «Πανελλήνιος Σύλλογος τῶν Γυναικῶν», ὁ ἀθορύβως ἀλλὰ καὶ πατριωτικώτατα ἐργασθεὶς κατὰ τοὺς δύο ἀπελευθερωτικοὺς πολέμους ἐν Ἠπείρῳ καὶ Μακεδονίᾳ, εἰς νέαν προβαίνει ἀγαθοεργὸν ἐνέργειαν, ἱδρύων πρότυπον ἵδρυμα, πρὸς προστασίαν καὶ παίδευσιν τῶν νεανίδων, ὅσαι ἔρχονται ἐκ τῶν ὑποδούλων ἢ ἄρτι ἀπελευθερωθέντων μερῶν εἰς Ἀθήνας, στεροῦνται ἐπαρκῶν μέσων, ἔχουσι δὲ ἀνάγκην εὐρυτέρας μορφώσεως. Ἐρχόμεναι ἐδῶ ἄγνωστοι, διατρέχουν πλείστους κινδύνους ἐξ ἀγνοίας, ἢ ἐξ ἐλλείψεως ὑλικῶν μέσων· ὁ Σύλλογος θὰ ταῖς παρέχῃ στέγην καὶ τροφήν, ἀντὶ ἐλαχίστου τιμήματος ἀλλά, τὸ σπουδαιότερον, θὰ μεριμνᾷ περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεώς των διὰ διαλέξεων ἐγκυκλοπαιδικῶν, θὰ φροντίζῃ ὅπως εὑρίσκουν ἐργασίαν καὶ θὰ παρακολουθῇ τὴν ἐν γένει συμπεριφοράν των. Δὲν πρόκειται περὶ σχολικοῦ οἰκοτροφείου ἢ φιλανθρωπικοῦ ἀσύλου, ἀλλὰ περὶ οἰκογενειακοῦ κέντρου εἰς τὰς στερουμένας τῆς οἰκιακῆς θαλπωρῆς κόρας, αἱ ὁποῖαι προσέφυγον ἐδῶ, καὶ μορφωτικοῦ ἅμα, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν γνώσεών των ἢ ἐκμάθησιν εὐγενοῦς τέχνης. Οὕτω ἐξασφαλίζονται ἀπὸ τοῦ πειρασμοῦ τόσαι ἀγναὶ ὑπάρξεις καὶ στηρίζονται εἰς τὰ πρῶτα βήματά των ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ἐξορίστου ζωῆς των. Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι τὸ ἔργον θὰ ἐνισχυθῇ ὑπὸ τῶν δυναμένων, ἵνα τὸ ἵδρυμα περιλάβῃ ὅσον ἔνεστι περισσοτέρας τροφίμους. Ὑπάρχει σκέψις νὰ ἱδρυθῇ ἀργότερα καὶ παράρτημα διὰ τὰς ἐντελῶς ἀπόρους, αἱ ὁποῖαι θὰ διαιτῶνται δωρεὰν ἕως ὅτου νὰ δύνανται νὰ συντηρῶνται μόναι των.

⁂

Διεγείρουν τὴν φρίκην κάθε πολιτισμένου ἀνθρώπου αἱ ἄγριαι σφαγαὶ τῶν δυστυχῶν Ἀρμενίων. Ὑπολογίζεται ὅτι ἀπὸ τοῦ Μαΐου 800,000 ἀμάχων καὶ εἰρηνικῶν πληθυσμῶν ἔχουν σφαγῇ. Πολλὰ γυναικόπαιδα ἀπέθανον ἀπὸ τὴν πεῖναν, διότι δὲν τοῖς παρείχετο τροφή. Αἱ ὁδοὶ ἐστρώνοντο ἀπὸ πτώματα γυναικῶν, βρεφῶν, γερόντων. Ἓν ὁλόκληρον ἔθνος ἐξοντοῦται ἀπὸ ρίζης. Ὁ ἄδικος καὶ ἀδικαιολόγητος αὐτὸς διωγμὸς ἀποτελεῖ στίγμα ὄχι μόνον διὰ τὴν διαπράττουσαν αὐτὰ Αὐτοκρατορίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀνεχομένην ἀνθρωπότητα· ἀλλὰ πῶς νὰ διαμαρτυρηθῇ καὶ αὐτή, ἀφοῦ ὑπὸ τύπον νομιμότητος ἡ Εὐρώπη διαπράττει χειροτέρας σφαγάς ;

ΔΑΦΝΙΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΖΩΗ

Θέατρον Κυβέλης. — Εἰς τὴν «***Τιμὴν***», τὸ παλαιὸν ἔργον τοῦ Σούδερμαν, τὸ ἐξεικονίζον ἤθη τῆς Βερολινείου κοινωνίας, ἡ κ. Ζηνοβία Παρασκευοπούλου ὡς Ἄλμα ἔπαιξε μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν. Ἀνέπτυξεν ὅλην της τὴν εὐστροφίαν, τὴν φυσικότητα, τὴν χάριν ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἠθοποιΐας. Ηὐτύχησε νὰ ἔχῃ συμπαίκτορα τὸν κ. Βονασέραν, ὅστις ἦτο εἰς ἕνα τῶν προσφιλῶν του ρόλων. Τὸ γεροντικὸν ζεῦγος τελείως ἀπέδωσαν ὁ κ. Νέζερ καὶ ἡ κ. Ἀλκαίου.

Ἡ κ. Κυβέλη διὰ τὴν τιμητικήν της ἐξέλεξε ἕν παλαιόν, ἀλλ' ἑλκυστικώτατον ἔργον, τοῦ Μπράκκο τὴν «***Ἄπιστον***». Τὴν εἶχε παίξῃ ἐπὶ Χρηστομάνου, πρὸ 13 ἐτῶν καὶ τότε εἶχε διακριθῇ· ἀλλ' ἀπεδόθη ἤδη ὁ λεπτότατος χαρακτὴρ τῆς ἡρωΐδος μετ' ἀριστοτεχνικῆς δεξιότητος. Τὸ ἔργον εἶνε ἁπλούστατον τὴν ὑπόθεσιν, στρεφόμενον περὶ τὴν ψυχολογίαν μιᾶς συζύγου, ἥτις ἐκ τῆς ἀδίκου ζηλοτυπίας τοῦ συζύγου της αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπιστήσῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ κάμνει διότι ἕνα μόνον ἄνδρα ἀγαπᾷ καὶ αὐτὸς εἶνε ὁ σύζυγος της. Ἡ κ. Κυβέλη ἦτο εἰς τὸ στοιχεῖον της. Ἔπαιξε μὲ μοναδικὴν ἀφέλειαν, μὲ ἀπαράμιλλον χάριν, συνδύασασα τὴν φυσικότητα πρὸς τὴν τέχνην. Εὐτυχῶς δὲ εἶχεν εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ χαριτωμένου ἔργου καὶ ἀντάξιον περιβάλλον. Ὁ κ. Γαβριηλίδης ὡς σύζυγος βασανιζόμενος ὑπὸ τῶν ὑποψιῶν καὶ ὁ κ. Παπαγεωργίου ὡς ἐραστὴς προκαλῶν τὴν φαιδρότητα μὲ τὴν νεωτεριστικὴν ἀντίληψιν τοῦ ἔρωτος, ἔπαιξαν πολὺ εὔμορφα. Τὴν παράστασιν συνεπλήρωσε τὸ γνωστὸν κωμικὸν παίγνιον τοῦ κ. Πολέμη ἡ «Γυναῖκα», μὴ ἀριστάμενον καὶ πολὺ τῆς βάσεως τοῦ προηγουμένου ἔργου, ὡς πρὸς τὴν ἄδικον ζηλότυπον συζυγικὴν ὑποψίαν.

Τὸ ρῆγμα ὅπερ διὰ συλλογικῆς ἀποχωρήσεως δεκάδος ἠθοποιῶν ἐπῆλθε εἰς τὸ θέατρον τῆς κ. Κυβέλης συνεπληρώθη κατὰ τὸν ἀνωδυνότερον τρόπον. Διότι διὰ τῶν ἐν διαθεσιμότητι κορυφαίων ἠθοποιῶν τοῦ θεάτρου τοῦ Συντάγματος τὸ ρῆγμα ἐξηφανίσθη. Ὁ Ἰακωβίδης ἀνεπλήρωσε τὸν Λεπενιώτην, ὁ Γαβριηλίδης τὸν Ροζάν, ὁ Λύτρας τὸν Νέζερ, αἱ δεσπ. Θ. Πλέσσα καὶ Μαρᾶ τὰς ἀδελφὰς Κόκκου, ἡ κ. Βαλλιὲ τὴν κ. Πεταλᾶ κ.λ.π. Τὸ «Πανόραμα» παρουσιάσθη νέον χωρὶς νὰ ἀλλάξῃ τίποτε. Οὔτε ἡ κινηματογραφικὴ ταινία μὲ τὸν Λεπενιώτην.

Εἰς τὸν θίασον προσελήφθησαν καὶ οἱ κ. κ. Βονασέρας, Κοφινιώτης καὶ Σάββας, ἀντὶ τῶν κ. κ. Παρασκευᾶ, Φραγκουλάκη καὶ Πρινέα.

Οἱ ἀποχωρήσαντες ἵδρυσαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ χ. Λεπενιώτου νέον θίασον, ὅστις ἔδωκε παραστάσεις τινὰς εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον.

⁂

Θέατρον Κοτοπούλη. — Ἡ δ. Κοτοπούλη, ἡ ἀνεγνωρισμένη τραγῳδός, ἡ ὁποία ὡς Ἰφιγένεια καὶ ὡς Ἠλέκτρα μᾶς ἐχάρισε μεγάλας καλλιτεχνικὰς συγκινήσεις, διὰ τὴν τιμητικήν της ἐξέλεξε ἀκόμη τραγικώτερον ἔργον, τὴν «***Μήδειαν***» τοῦ Γκριλπάρτσερ.

Οἱ παλαιότεροι μετὰ θαυμασμοῦ, ὅστις ἔμεινεν ἀπαραμείωτος καὶ τοι δεκάδες ἐτῶν παρῆλθον, ἐνθυμοῦνται τὴν μοναδικὴν ἄλλοτε τραγῳδὸν Εὐαγγελίαν Παρασκευοπούλου θριαμβεύουσαν εἰς τὴν «Μήδειαν» τοῦ Λεγκουβέ. Ἡ μεγάλη ἐκείνη ὅσον καὶ ἀτυχὴς καλλιτέχνις ἐνεσάρκωνεν ὅλην τὴν ἀγριότητα τῆς ἐκδικουμένης γυναικὸς διὰ τῆς σφαγῆς τῶν τέκνων της. Ἡ δ. Κοτοπούλη εἰς τὴν ἰδικήν της Μήδειαν ἀνενέωσε τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα ρίγη καὶ μᾶς ἔδωσεν ἐπίσης μίαν ὑπέροχον Μήδειαν. Ὁ νέος αὐτὸς ρόλος της εἶνε ὁ τραγικώτερος ἐξ ὅσων παρουσίασε μέχρι τοῦδε. Ἡ «Μήδεια» τοῦ Αὐστριακοῦ δραματουργοῦ εἶνε εἰλημμένη ἐκ τῆς τραγικῆς αὐτοῦ τριλογίας τοῦ «Χρυσοῦ δέρατος», τῆς ὁποίας τὸ πρῶτον μέρος ὁ «Ἰκέτης» ἐξιστορεῖ τὸν φόνον τοῦ Φρίξου ὑπὸ τοῦ Αἰήτου, τὸ δεύτερον μέρος «Οἱ Ἀργοναῦται» παρουσιάζει τοὺς τραγικοὺς ἔρωτας τοῦ ἐκδικητοῦ Ἰάσωνος καὶ τῆς κόρης τοῦ Αἰήτου Μηδείας καὶ τὴν ἁρπαγὴν τοῦ δέρατος, καὶ τὸ τρίτον εἶνε ἡ «Μήδεια». Τὸ «Χρυσοῦν δέρας» κρίνεται ὡς τὸ δυνατώτερον καὶ ἁρμονικώτερον ἔργον τοῦ συγγραφέως. Ἡ ὑπόθεσις εἶνε ἡ αὐτὴ τῆς Εὐριπιδείου τραγῳδίας—ἥτις ἐννοεῖται παραμένη πρότυπον ἀσύγκριτον, - ἐκτυλίσσεται ὅμως μὲ ὅλως διόλου νεωτέραν ἀντίληψιν καὶ τὰ ἐπεισόδια τῆς τραγῳδίας ἐνέχουσι πάθος καὶ αἰσθήματα καθαρῶς σύγχρονα. Δι' αὐτὸ καὶ τὸ ἔργον ὑστερεῖ αἰσθητικῶς.

Ἡ δεσπ. Κοτοπούλη ἑρμηνεύει ὑπερόχως ἀλλὰ καὶ μὲ εἰλικρίνειαν τὸν πλήρη μεταπτώσεων, ἄγριον καὶ θρηνητικὸν καὶ συγκλονιστικὸν ρόλον τῆς Μηδείας.

Ἡ μετάφρασις, ὄχι δυστυχῶς ἀπηλλαγμένη μαλλιαρισμῶν· εἶνε ἀκριβὴς ἀλλ' ὄχι καὶ καλλιτεχνική. Ὀφείλεται εἰς τὸν κ. Κ. Χατζόπουλον, ὅστις καὶ ἄλλας τραγῳδίας ἔχει μεταφράσῃ ἐπιμελῶς καὶ κατὰ τὰς θεατρικὰς ἀπαιτήσεις.

Ὁ μεταφραστὴς παρέλειψε τὴν πέμπτην πρᾶξιν, ὡς στερουμένην δραματικῆς ἐξάρσεως καὶ ἀναφερομένην μᾶλλον εἰς τὸ σύνολον τῆς ὅλης τριλογίας.

Μίαν σύστασιν ἔχομεν διὰ τὴν δ. Κοτοπούλη. Νὰ ἀναθέσῃ εἰς ***καλὸν*** μεταφραστὴν νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν ὁμιλουμένην τὴν Εὐριπίδειον «Μήδειαν», ἥτις ὡς τὸ μᾶλλον πλησιάζον πρὸς τὰς νεωτέρας θεατρικὰς ἀντιλήψεις δρᾶμα θὰ τῆς ἔδιδεν εὐκαιρίαν νὰ ἐμψυχώσῃ ἕνα τελειότερον ἀκόμη ρόλον Μηδείας.

Ἰδιαίτερον ὅλως ἐνδιαφέρον εἶχεν ἡ τιμητικὴ τοῦ συμπαθοῦς ἠθοποιοῦ καὶ διευθυντοῦ τῆς σκηνῆς κ. Μυράτ. Εἶχε τὴν ἰδιοτροπίαν νὰ παρουσιάσῃ μίαν παλαιὰν ἀλλ' ἐπιτυχῆ διασκευὴν ἑνὸς ἀθανάτου ἔργου, τὸν «***Δὸν Κιχώτην***», τὸ κωμειδύλλιον τοῦ κ. Στρατηγοπούλου. Ἀλλ' ἔτι περισσότερον ὀφείλομεν εἰς τὸν κ. Μυρὰτ χάριτας, διότι μᾶς παρουσίασε ἔστω διὰ δύο ἑσπέρας τὸν παλαίμαχον — κατὰ τὴν καθιερωμένην φρᾶσιν—ἀλλ' ἱκανώτατον καὶ δι' ὡρισμένους ρόλους ἀπαράμιλλον κ. Α. Κοτοπούλην, ὅστις ἐνεψύχωσε τὸν μεγαλοπρεπῶς κωμικὸν ***ἥρωα*** τῆς Μαγκησίας. Ἐδικαίωσε ἡ ἐμφάνισίς του τοὺς φιλοτέχνους, οἱ ὁποῖοι ἠγνόουν καὶ ἀγνοοῦν διατί ὁ ἄριστος αὐτὸς ἠθοποιὸς δὲν μετέχει τῶν παραστάσεων καὶ δὴ ἐν τῷ οἰκογενειακῷ θιάσῳ, ἀφοῦ εἶνε ἀνθηρότερος πολλῶν νεοσσῶν καὶ τεχνικώτερος ἄλλων συχνὰ διαφημιζομένων συναδέλφων του. Ὁ «Δὸν Κιχώτης» ἠκούσθη μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν, ἐκτὸς δὲ τοῦ κ. Κοτοπούλη ἐπεστρατεύθη καὶ ὁ πρῶτος ὑποδυθεὶς τὸν Σάντσον κ. Σταματόπουλος, ὅστις παρουσίασε κωμικώτατον τὸν τύπον τοῦ ἀκολούθου. Ἐπιτυχὴς ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Ἱσπανικοῦ χοροῦ ὑπὸ τῆς δ. Μπαρκουϊλέρο ὡς καὶ ἡ cavotte εἰς τὸ τέλος τῆς β' πράξεως. Ὁ κ. Μυρὰτ μετριοφρόνως ἔπαιξε δευτερεῦον μέρος, ἀλλὰ μὲ τὴν συνήθη ζωηρότητα, ἡ Δνὶς Κοτοπούλη εἰς τὸν μικρὸν ρόλον της πάντοτε μεγάλη καὶ ἡ Δνὶς Κολυβᾶ ἔθελξε μὲ τὸ χαριτωμένον τραγοῦδι της.

Μετὰ τὸν βραβευθέντα «Χορὸν τοῦ Βορηᾶ» ἡ δ. Νεγρεπόντη ἐνθαρρυνθεῖσα ἔδωκε μὲ τὸ ψευδωνύμον Ἄλκης Θρῦλος καὶ ἄλλο ἔργον, τρίπρακτον αὐτὴν τὴν φοράν, τῆς αὐτῆς ξενοτρόπου καὶ συμβολικῆς ἐμπνεύσεως, τὸν «***Φλοῖσβον***». Οἱ ἀκροαταί, εὐμενάστατα διατεθειμένοι, δὲν κατώρθωσαν νὰ ἐννοήσωσι πολλὰ πράγματα. Αἱ κρίσεις τῶν ἐφημερίδων δυσμενεῖς· μία μάλιστα ἐφημερὶς ἔγραψεν ὅτι ἡ συγγραφεὺς προηγήθη ἑκατὸν τοὐλάχιστον ἔτη τῆς ἐποχῆς της. Χωρὶς νὰ προεξοφλήσωμεν τόσον μακρὰν σταδιοδρομίαν, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι πάντως προηγήθη τῆς... πείρας, ἣν ἀποκλείει ἡ νεαρωτάτη ἡλικία της. Ἐπηρεασμένη ἀπὸ ξένους συγγραφεῖς, δὲν ἀφίνει τὸ ἀναμφισβήτητον ταλάντον της νὰ ἐξελιχθῇ εἰς περιβάλλον ἁρμονικὸν μὲ τὴν ζωήν της καὶ τὴν γύρω ζωὴν τὴν ὁποίαν, ἄλλως τε, πρέπει νὰ μελετήσῃ. Απαιτεῖται διαυγεστέρα καὶ ὑγιεστέρα ἀντίληψις. Ἡ συγγραφεὺς ἂς ἐπανεύρῃ ἑαυτήν. Τὰ ἐλαττώματα τοῦ ἔργου της εἶναι παλλιλογία, ὑπέρμετρος λυρισμός, ἔλλειψις ψυχολογίας, ἀφόρητος μαλλιαρισμός. Εἶνε περίεργον ἀληθῶς ὅτι κόρη ἀνωτέρας μορφώσεως καταφεύγει εἰς χυδαϊσμοὺς διὰ νὰ ἐκφράσῃ αἰσθήματα ἀπαιτοῦντα λεπτότητα καὶ εὐγένειαν ἐκφράσεως. Τὸ δρᾶμα ἀναπαριστᾷ τὴν αἰωνίαν πάλην ἐναντίον τοῦ Μοιραίου τὸ ὁποῖον συμβολίζει ἡ θάλασσα. Ἐδόθη ὅμως διὰ μίαν μόνην βραδυάν, καὶ δὲν κατωρθώσαμεν νὰ συμπληρώσωμεν τὴν ἐντύπωσιν.

Ὁπωσδήποτε, οἱ ἥρωες—Ἄγις καὶ Ρωξάνη—νικοῦν τὸ πεπρωμένον ἀλλὰ «ἡ ἀτελειώτη χαρὰ εἶνε κἄτι τι ἀδύνατον», ὡς γράφει τὸ θεατρικὸν ἀνακοινωθέν.

Θεατρικαὶ εἰδήσεις. — Κατὰ τὴν ἀρχομένην χειμερινὴν περίοδον ὁ θίασος τοῦ κ. Κονταράτου θὰ δώσῃ παραστάσεις εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον. Εἰς τὸ Βασιλικὸν θὰ δώσῃ σειρὰν παραστάσεων ἡ Κυβέλη, ἥτις ἀπὸ τοῦδε διὰ τὸ θέρος ἐνοικίασε καὶ τὸ θέατρον Συντάγματος, ἵνα δίδῃ ἐκεῖ τὸ «Πανόραμα» χωρὶς νὰ διακόπτῃ τὰς ἰδικάς της παραστάσεις εἰς τὸ θέατρόν της.

— Τὸ μικρόβιον τῆς ἐπιθεωρήσεως μετεδόθη καὶ εἰς τὸν ἔξω Ἑλληνισμόν. Ἐν Βραΐλᾳ ἐπαίχθη ἐν ἑσπερίδι τῆς Ἑλληνικῆς παροικίας πρωτότυπος ἐπιθεώρησις τοῦ νεαροῦ λογίου κ. Ο. Καραβία «Μὴν τὰ ρωτᾷς». Σατυρίζει τὰ τελευταῖα Ἀθηναϊκὰ γεγονότα καὶ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον. Αἱ ἐφημερίδες Βραΐλας βεβαιώνουν μεγάλην ἐπιτυχίαν.

— Δύο Σέρβοι καλλιτέχναι ὁ ἠθοποιὸς τοῦ Βασιλικοῦ θεάτρου τοῦ Βελιγραδίου Κωνσ. Ἴλιτς καὶ Βάϊσλωφ Βούνοβιτς διευθυντὴς τοῦ θεάτρου τῆς Ἄγγραμ ἐν ἑσπερίδι ἀπήγγειλαν δραματικοὺς μονολόγους. Μετέσχον ἡ κ. Ἔνκελ, καὶ οἱ κ. Μωραΐτης καὶ Φιλιππίδης.

— Ἀρκετοὶ Ἀθηναῖοι λόγιοι, στρατιῶται τοῦ πρώτου Πεζικοῦ Συντάγματος, συνεφώνησαν νὰ γράψουν στρατιωτικὴν Ἀθηναϊκὴν ἐπιθεώρησιν, ἡ ὁποία θὰ δοθῇ εἰς τοὺς καταυλισμοὺς τῆς Δευτέρας Μεραρχίας ἐν Μακεδονίᾳ, ἵνα ὁ στρατός μας διασκεδάζῃ κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς του.

— Ὁ βαθύφωνος κ. Χατζηαποστόλου ἔγραψεν ὀπερέτταν μὲ τὸν τίτλον «Στὸ ξενοδοχεῖον». Ὡς λιμπρέττο ἐχρησιμοποίησε τὴν γνωστὴν Γαλλικὴν φάρσαν «Τὸ «Στοιχειωμένο ξενοδοχεῖον.»

— Ὁ νεαρὸς ἠθοποιὸς τοῦ θεάτρου Κοτοπούλη κ. Παλαιολόγος προσελήφθη εἰς τὸν κινηματογραφικὸν θίασον Πατὲ καὶ ἀνεχώρησε εἰς τὸ Παρίσι, ὅπου θὰ γυμνασθῇ διὰ νὰ λάβῃ μέρος εἰς μίαν νέαν ταινίαν πολεμικῆς φύσεως. Ὁ κ. Παλαιολόγος εἶνε τοιουτοτρόπως ὁ πρῶτος Ἕλλην ἠθοποιός, ὁ ὁποῖος ἀποχωρεῖ ἀπὸ τὴν ὁμιλοῦσαν σκηνὴν καὶ διατίθεται διὰ τὴν σιωπηλήν, καὶ μάλιστα εἰς ξένην.

— Ὁ Καροῦζο, ὅστις ἀπὸ ἐτῶν εἶχε νὰ τραγουδήσῃ εἰς τὴν πατρίδα του, ὡς ἐκ τῶν περιοδειῶν εἰς Ἀγγλίαν καὶ Ἀμερικήν, παίζει ἤδη εἰς τὸ Μιλᾶνον. Ὅταν ἐτραγούδησε «Παληάτσους», τὸ θέατρον εἶχε εἴσπραξιν 42,000 δραχμῶν.

— Εἰς τὴν Ρώμην ἐδόθη τὸ «Μετέωρον» τοῦ Δομένικου Τουμιάτι, τὸ πέμπτον σειρᾶς ἔργων ἐμπνευσθέντων ἀπὸ τὴν ἐποποιΐαν τῆς Ἰταλικῆς παλιγγενεσίας. Τὸ «Μετέωρον» εἶνε ἡ μεγάλη αἱματόχρους σημαία ἣν ὕψωσαν οἱ Ἐνετοὶ τῷ 1849, ἐπάνω εἰς τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ Ἁγίου Μάρκου, ὡς σύμβολον τῆς ἀντιστάσεώς των μέχρις ἐσχάτων, κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Αὐστριακῶν. Τὸ προηγούμενον ἔργον τοῦ συγγραφέως ὁ «Ὑφαντὴς» ἐσημείωσε πρώτης τάξεως ἐπιτυχίαν. Ὁ Ἑρμέτε Τζακκόνι ἑρμηνεύει τὸν κυριώτερον ρόλον.

✓ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ ✓

Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐκηδεύθη ἀπερίττως ὁ σοφὸς παιδαγωγὸς καὶ φιλόλογος Σπυρίδων Μωραΐτης ἐν προβεβηκυίᾳ ἡλικίᾳ. Ἐκπαιδευθεὶς ἐν Γερμανίᾳ, εἰσήγαγε πρῶτος ἐν Ἑλλάδι τὰς νέας παιδαγωγικὰς μεθόδους, πρὸ δεκάδων ἐτῶν, ὡς διευθυντὴς τοῦ πρωτεύοντος τότε Παιδαγωγείου τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων, εἰς ὃ ἐμορφώθησαν οἱ ἄριστοι τῆς δρώσης σήμερον Ἑλληνικῆς κοινωνίας. Μαθηταί του ὑπῆρξεν ὁ Βασιλεὺς καὶ ὅλοι οἱ πρίγκηπες. Μὲ τὰ ἀναγνωστικά του βιβλία ἐξετράφη ἡ πρὸ τριακονταετίας νεολαία. Κατόπιν ὁ Μωραΐτης διέμεινεν ἐπὶ μακρὰ ἔτη εἰς Εὐρώπην, ἔνθα ἐνέκυψεν εἰς ἱστορικὰς καὶ φιλοσοφικὰς μελέτας, ὧν κατέλιπεν ἐν χειρογράφοις πλεῖστα σχεδιάσματα.

Ἐξέδωκεν εἰς τρεῖς ὀγκώδεις τόμους τοὺς καλλιτέρους διαλόγους τοῦ Πλάτωνος μετὰ κριτικῶν σχολίων καὶ προλόγων, οἱ ὁποῖοι δεικνύουν κριτικὴν βαθύτητα. Εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ Πλάτωνος ἣν τοῦ ἀνέθηκεν ἡ Ζωγραφειος βιβλιοθήκη ἠσχολεῖτο μέχρι τὴν ὑστάτων ἡμερῶν.

—Εἰς τὸ Ὠδεῖον Θεσσαλονίκης ἱδρύεται Δραματικὴ σχολή. Πολλοὶ νέοι καὶ νεάνιδες, ἰδίως Ἰουδαϊκῶν οἰκογενειῶν, ἐδήλωσαν ὅτι θὰ μαθητεύσουν.

— Ὁ γνωστὸς μουσικοσυνθέτης κ. Ξανθόπουλος συνέθεσεν ἐπὶ στίχων τοῦ κ. Μαλακάση ἐνθουσιῶδες ἐμβατήριον «Γιὰ νέες δάφνες», τὸ ὁποῖον ἀφιέρωσεν εἰς τὸν γενναῖον ἑλληνικὸν στρατόν. Ἡ σύνθεσις εἶνε πηγὴς δροσερότητος μουσικῆς σκέψεως.

— Ὁ διακεκριμένος γλύπτης κ. Ν. Γεωργαντῆς ἀνέλαβε τὴν κατασκευὴν μεγάλου μνημείου τῶν πεσόντων κατὰ τοὺς πολέμους τοῦ 1897, 1912 καὶ 1913 ἐφέδρων ἀξιωματικῶν, ὅπερ θὰ ἐγείρει ὁ Σύνδεσμος των. Θὰ εἶνε μαρμάρινον, θὰ ἔχῃ ὕψος ἑπτὰ μέτρων καὶ θὰ στηθῇ εἰς τὸ Ζάππειον.

Ὁ κ. Γεωργαντῆς θὰ διωργανώσῃ τὸν χειμῶνα εἰδικὴν στρατιωτικὴν γλυπτικὴν ἔκθεσιν, ἐκ προπλασμάτων στρατιωτικῶν θεμάτων. Ἐγκατέστησε δὲ τὸ ἐργαστήριον του ἐντὸς τοῦ μεγάρου τοῦ Ζαππείου, εἰς τὴν αὔθουσαν ἣν κατεῖχεν ὁ μακαρίτης Χατζῆς.

— Εἰς τὴν νέαν μεγάλην αὔθουσαν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἀνηρτήθη μεγάλη ἐλαιογραφία τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἀντιγραφεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Μιχελιδάκη ἐκ τοῦ πρωτοτύπου του Οὔγγρου ζωγράφου Λάζλο, ὅπερ εἶνε ἔργον μεγάλης ἀξίας, ἀποδίδον ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Βασιλέως μὲ τέχνην θαυμαστὴν καὶ ἁπλότητα ἀξιοσημείωτον, ὑπάρχει δὲ εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς παρίσταται μὲ τὴν στραταρχικὴν ῥάβδον Του καὶ τὸν στραταρχικὸν μανδύαν ἐπὶ τῶν ὤμων. Εἰς τὸ πρόσωπον του λάμπει ἡ ὑπερηφάνεια καὶ ἡ χαρὰ τῶν πολεμικῶν θριάμβων.

— Ὁ ἐν Ζακύνθῳ καλλιτέχνης κ. Δ. Πελεκάσης ἤρξατο δημοσιεύων εἰς τὸν «Φιλελεύθερον» σειρὰν ἄρθρων περὶ τῶν Ζακυνθίων ζωγράφων τῶν ἀκμασάντων ἀπὸ τοῦ 1600 μέχρι σήμερον.

— Ἀπέθανεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁ ἄλλοτε Γυμνασιάρχης Κωνσταντῖνος Τσιούλκας, συγγραφεὺς πρωτοτύπου φιλολογικοῦ ἔργου, δι᾽ οὗ ἀπεδείκνυεν ὅτι ἡ ἐν Μακεδονίᾳ ὁμιλουμένη Σλαυόφωνος γλῶσσα εἶνε παραφθορὰ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, ἡ ὁποία ἐλαλεῖτο εἰς Μακεδονίαν.

^

«Ἡ ἔννοια τοῦ θανάτου» εἶνε ὁ τίτλος νέου μυθιστορήματος τοῦ Παύλου Μπουρζέ. Ἐρευνᾷ δι᾽ αὐτοῦ ὁ διάσημος Ἀκαδημαϊκὸς τὴν σημασίαν τοῦ θανάτου μὲ ψυχολογικὰς περιπετείας φανταστικῶν προσώπων, διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὰ αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα τοῦ ἐμπνέει ἡ πραγματικότης τοῦ πολέμου. Τὸ μυθιστόρημα ἔχει ρωμαντικὰ μέρη, εἶνε δὲ ἔργον ἀληθινῆς τέχνης, βεβαρημένον ὅμως μὲ πολλὰς θρησκευτικοφιλοσοφικὰς καὶ ψυχομαγνητικὰς καὶ πνευματιστικὰς θεωρίας.

Ἡ ὑπόθεσις του εἶνε ἐν μεγάλῃ συντομίᾳ ἡ ἑξῆς: Εἷς χειροῦργος ἔχει προβληθῇ ἀπὸ θανάσιμον νόσον· ἀγαπᾷ πολὺ τὴν ὡραίαν γυναῖκα του, πολὺ νεωτέραν του· τὸν βασανίζῃ ἡ ἰδέα ὅτι μετὰ τὸν θάνατον του θὰ τὸν λησμονήσῃ· ἐκείνη δέχεται διὰ νὰ πιστεύσῃ εἰς τὸν ἔρωτα της νὰ ἀποθάνῃ μαζύ του. Αἴφνης παρουσιάζεται εἷς ἐξάδελφος της ἀξιωματικός, τραυματίας τοῦ πολέμου, καὶ νοσηλεύεται εἰς τὴν κλινικὴν τοῦ συζύγου της. Ὁ ἀξιωματικὸς ἀγαπᾷ μυστικὰ τὴν ἐξαδέλφην του· ἐξομολογεῖται εἰς ἕνα ἱερέα τὸ αἴσθημα καὶ ὁ ἱερεὺς ὑποθάλπει αὐτό, διότι ὁ ἰατρὸς εἶνε ἄθεος καὶ ὁ ἀξιωματικὸς θεοσεβής. Τὴν ψυχικὴν αὐτὴν ἕνωσιν ὁ συγγραφεὺς ἀποδίδει εἰς τὴν ὕπαρξιν μαγνητικῆς ἐπιρροῆς. Ὁ ἰατρὸς ἀνακαλύπτει ὅτι ἡ σύζυγος του δὲν στέργει πλέον τὸν θάνατον καὶ ἀποθνήσκει, συναποθνήσκει δὲ ἐκ τῶν τραυμάτων καὶ ὁ ἀξιωματικός. Ἡ σύζυγος κλαίει καὶ τοὺς δύο καὶ ἀφοσιοῦται εἰς τὴν νοσηλείαν τῶν τραυματιῶν.

— Εἰς τὴν γραφικὴν Ἐλβετικὴν πολίχνην Νυόν, γενέθλιον τοῦ ἐν ἔτει 1910 ἀποθανόντος μυθιστοριογράφου καὶ κριτικοῦ Ἐδουάρδου Ρόδ, ἀνεγέρθη μνημεῖον πρὸς τιμήν του. Ἠγέρθη εἰς ὡραῖον δενδρόφυτον τόπον ὅπου συνείθιζε νὰ κάμνῃ τοὺς περιπάτου ὁ λογοτέχνης τοῦ «Νοήματος τῆς ζωῆς» καὶ τοῦ «Δρόμου πρὸς τὸν θάνατον». Ἀνυψοῦται ἐκ λίθου ἐν εἴδει καθίσματος, μεταξὺ δύο ραβδωτῶν παραστατῶν. Εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ καθίσματος ἐλαξεύθη μετάλλιον τοῦ Ρόδ, μὲ τὰς ἡμερομηνίας τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ θανάτου του· δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ οἱ τίτλοι τῶν ἔργων του. Εἰς τὸ ἄνω μέρος, ὑπάρχει ἡ κυρία παράστασις: Εντὸς τετραγώνου σηκοῦ ἀνάγλυφον, ἐφ᾽ οὗ παρίστανται πέντε μορφαί: Μία κόρη προπορεύεται φιλομειδής—ἡ ζωὴ εἰς τὴν πρώτην ἄνθησιν της. Ἀκολουθεῖ νέος, καλύπτων διὰ τῆς χειρὸς τὸ περίφροντι μέτωπον. Ἔπειτα ὥριμος ἀνὴρ πλήρης τόλμης καὶ δυνάμεως, ὅστις στηρίζει τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ μὲ τὴν ἀριστερὰν κρατεῖ βιβλίον, συμβολίζων τὸν διανοητικὸν ἄνθρωπον· ἡ τετάρτη εἰκὼν παριστᾷ γυναῖκα μὲ τὰ νῶτα ἐστραμμένα, διαφαίνεται ὅμως μελαγχολία τις. Ἡ πέμπτη μορφὴ παρουσιάζει σκεπτικὸν καὶ γαλήνιον πρεσβύτην, εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ὁποίου ἐπαναβλέπει τις τὸν Ρόδ. Τὸ ἔργον εἶνε τοῦ Ἐλβετοῦ γλύπτου Καρόλου Ἄγκστ.

— Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἐν Παρισίοις «Συλλόγου κατὰ τῆς ἀκολασίας τῶν ἠθῶν» ἀπηγόρευσε νὰ ἐκτίθενται ἄσεμνοι καὶ ἀνήθικοι ζωγραφίαι πρὸς πώλησιν εἰς τὰς Παρισινὰς ὁδούς.

— Ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ τῆς Καλλιφορνίας ἐγένετο ἡ κρίσις ὑπὸ τῆς Ἑλλανοδίκου ἐπιτροπῆς τῶν Ἑλληνικῶν ἐκθεμάτων τῆς πρώτης ἀποστολῆς τῶν ἀποσταλέντων εἰς τὴν ἐκεῖ Παγκόσμιον Ἔκθεσιν. Κατὰ τὴν ἔκθεσιν ταύτην τὰ Ἑλληνικὰ ἐκθέματα ἔλαβον 24 μεγάλα βραβεῖα, 49 χρυσᾶ μετάλλια τιμῆς, 151 χρυσᾶ βραβεῖα, 79 ἀργυρᾶ καὶ 18 χάλκινα. Ἀναμένεται διὰ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην ἀποστολὴν ἐκθεμάτων ἡ κρίσις. Τὸ Ἑλλ. Τμῆμα συνεκέντρωσε τὰ περισσότερα βραβεῖα ἐξ ὅλων τῶν μετασχόντων κρατῶν.

— Εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Ἀκαδημίας τῆς Βιέννης εὑρέθη ὑπὸ τοῦ Γουλιέλμου Μπόντε εἰς πίναξ μεγάλης ἀξίας τοῦ Τισιανοῦ. Παριστᾷ τὸν φόνον τῆς Λουκρητίας.

— Αἱ Γερμανικαὶ ἀρχαὶ εἰς τὴν Βαρσοβίαν ἀπηγόρευσαν αὐστηρῶς εἰς τοὺς κατοίκους νὰ θέτουν εἰς κυκλοφορίαν ἢ νὰ ἔχουν εἰς τὴν κατοχήν των εἰκονογραφημένα δελτάρια ἢ ἄλλα ἔντυπα σατυρίζοντα τοὺς Γερμανούς, τοὺς Αὐστριακοὺς καὶ τοὺς Τούρκους. Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται διὰ προστίμου 12,000 φρ., ἢ διὰ πενταετοῦς φυλακίσεως. Οἱ ἔχοντες εἰς τὴν κατοχήν των ἔντυπα ἐπιλήψιμα, ὑπεχρεώθησαν νὰ τὰ παραδώσουν εἰς τὰς ἀρχὰς ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν.

— Ἐτέθη ὁ θεμέλιος λίθος ἑνὸς «Πύργου τῆς Πίστεως» ἐγειρομένου παρὰ τὸ Ὀμπερβίζενταλ, ἐπὶ τῶν Γερμανοαυστριακῶν συνόρων, πρὸς ἀποθανάτισιν τῆς Γερμανοαυστριακῆς συμμαχίας.

— Ὁ Γερμανὸς ἀεροπόρος Μάθυ εἶπε πρὸς ἀνταποκριτὴν ἀμερικανικῆς ἐφημερίδος, ὅτι αἱ Γερμανικαὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ ἔδωκαν αὐστηρὰς διαταγὰς εἰς τὰ Ζέππελιν νὰ μὴ ῥίπτουν βόμβας εἰς ὡρισμένα κτίρια τοῦ Λονδίνου. Μεταξὺ τῶν ἐξῃρημένων αὐτῶν κτιρίων εἶνε ὁ καθεδρικὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Παύλου, τὸ Οὐεστμίνστερ, Ἄμπυ, τὸ Κοινοβούλιον κλπ.

— Μερικοὶ συγγραφεῖς, θέλοντες νὰ συσφιχθοῦν αἱ φιλικαὶ σχέσεις μετὰ τῶν Γάλλων καὶ Ἄγγλων συγγραφέων, ἵδρυσαν φιλολογικὸν γραφεῖον ἐν Παρισίοις ἐν τῇ ὁδῷ Βινέζ, τὸ ὁποῖον θὰ καταστήσῃ εὔκολον εἰς αὐτοὺς νὰ συναντῶνται, νὰ σχετίζωνται καὶ νὰ παρέχουν εἰς ἀλλήλους ἀμοιβαίας ἐκδουλεύσεις.

— Ὁ κ. Φρίντριχ Χόφμαν, καθηγητὴς τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Κίελ, διωρίσθη καθηγητὴς τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας ἐν Κων)πόλει καὶ ἰδιαίτερος σύμβουλος τοῦ Σουλτάνου. Ἐπίσης διωρίσθησαν καὶ 16 ἄλλοι καθηγηταὶ Γερμανοί.

— Ἡ «Νμσιονὰλ Τιντέντε» τῆς Κοπεγχάγης πληροφορεῖται ὅτι ὁ Ρῶσσος ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν στρατηγὸς Πλιβάνωφ, διέταξε τὴν μετασχηματισμὸν τῶν μεγάλων αἰθουσῶν τῶν θεάτρων τῆς Μόσχας εἰς λοιμοκαθαρτήρια!

^

Ὁ Βαυαρὸς μυθιστοριογράφος Λουδοβῖκος Γκανγκόφερ, διορισθεὶς ἐπίσημος ἱστοριογράφος τοῦ πολέμου καὶ προσκεκολλημένος εἰς τὸ Αὐτοκρατορικὸν στραταρχεῖον, ἐτραυματίσθη βαρέως εἰς τὸ χαράκωμα, ἀπολέσας τὸν ἕνα τῶν ὀφθαλμῶν του.

— Ἐν Σικάγῳ θ᾽ ἀνεγερθῇ προσεχῶς παμμέγιστον μνημεῖον, πρὸς τιμὴν τῆς ἐπ᾽ ἑκατὸν ἔτη βιώσεως ἐν εἰρήνῃ καὶ ἁρμονίᾳ τῶν ὁμιλούντων τὴν Ἀγγλικὴν λαῶν. Τὸ μνημεῖον φέρει τὸν τίτλον «Ἡ πηγὴ τοῦ χρόνου» καὶ εἶνε ἔμπνευσις τοῦ Ἀμερικανοῦ καλλιτέχνου κ. Λοράνδου Τάφτ, ὅστις τὴν ἰδέαν συνέλαβε κατὰ τὴν τετράμηνον ἄλλοτε ἐν Ἀθήναις διαμονήν

του, καθ' ἣν ἐμελέτησε τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα. Τὸ γιγάντιον ἔργον παριστᾷ τὸ μέγα κῦμα τοῦ χρόνου ὅπερ περιβάλλει ἐν τῇ παλινδρομικῇ αὐτοῦ ἀνελίξει κόσμον ὅλόκληρον παρθένων, γυναικῶν ὡρίμου κάλλους καὶ παρηλίκων μητέρων, ὡς καὶ ἐφήβων, ἀνδρῶν καὶ γερόντων, οἵτινες πάντες ὠθούμενοι ὑπὸ τοῦ γιγαντιαίου κύματος τοῦ χρόνου, βαδίζουν τὸν ἀνεξάντλητον δρόμον τῆς ζωῆς. Τὸ ὅλον μνημεῖον θὰ ἐκτείνεται εἰς μῆκος ἑνὸς χιλιομέτρου καὶ εἰς πλάτος χιλίων ποδῶν, θὰ στηθῇ δὲ εἰς τὸν παρὰ τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Σικάγου χῶρον, ἑνώνων τὰ δύο κεντρικὰ πάρκα τῆς πόλεως.

Ἔναντι τοῦ μνημείου τούτου θὰ ἀνεγερθῇ ἄλλο κολοσσιαῖον ἐπίσης μνημεῖον, ἡ «Πηγὴ τῆς Δημιουργίας», αἱ δὲ δύο λίμναι τῶν δύο πάρκων θὰ ἑνωθοῦν διὰ τριῶν μαρμαρίνων γεφυρῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ φέρουν τὰ ὀνόματα τῆς Πίστεως, τῆς Τέχνης, τῆς Ἐπιστήμης. Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν ὁ κ. Τάφτ καταπλήσσει μὲ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς συλλήψεως. Πρὸ τριετίας ἐστήθη ἄλλο μέγα ἔργον του «Ὁ Ἰνδός» εἰς τὴν πολιτείαν Ἀΐσβα πρὸς τιμὴν τοῦ προκατόχου κατοίκου τῆς Ἀμερικῆς, τοῦ Ἰνδοῦ, τοῦ θύματος τούτου τοῦ πολιτισμοῦ, ὅστις τὸν ἐξηφάνισεν ἀπὸ τὴν γῆν, ἐν ᾗ ἔζησεν ἐπὶ αἰῶνας.

— Ἀπέθανεν εἰς Παρισίους ὁ γνωστὸς λογογράφος καὶ κριτικὸς Ρεμὺ δὲ Γκουρμόν. Συγγραφεὺς ἐγκυκλοπαιδικός, στυλίστ ἐκ τῶν σπανίων, ὑπῆρξε ἐκ τῶν ὀπαδῶν τῆς συμβολικῆς σχολῆς. Τὸ πρῶτον του ἔργον «Σιζὲν» ἦτο μία ἀληθινὴ ἀποκάλυψις τῆς ἰδιοφυΐας του. Ἔθιξεν ὅλα τὰ εἴδη τῆς λογοτεχνίας. Ἐν ἁπλοῦν βλέμμα εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἔργων του δίδει τὸ συναίσθημα τῆς καταπλήξεως. Μυθιστορήματα, διηγήματα, ποιήματα, δράματα, χρονογραφήματα, αἰσθητικαὶ καὶ φιλοσοφικαὶ μελέται, προσωπογραφίαι λογίων τοῦ καιροῦ του, γραμματολογικαὶ καὶ γλωσσολογικαὶ ἔρευναι, ἐπιμέλειαι ξένων ἐκδόσεων μετὰ προλόγων, σχόλια, ὄρθρα πάσης φύσεως εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ περιοδικὰ καὶ τὰς ἐφημερίδας. Τὸ ἔργον τοῦ Γκουρμὸν εἰς μίαν τριακονταετίαν καὶ πλέον ἀναδίδεται πυμορφον καὶ συνθετικόν. Καὶ τὸ μὲν δημιουργικὸν μέρος τοῦ ἔργου δὲν εἶνε ἴσως βιώσιμον· ξεχωρίζουν αἱ πολύχρωμοι καὶ πλήρεις σαγήνης «Μαγικαὶ ἱστορίαι» του. Ἐν γένει τὰ διηγήματα του—μᾶλλον πεζὰ ποιήματα - ἔχουν ἰδίως εἰς τὸς λεπτομερίας πολλὴν χάριν καὶ ὕφος ἐλκυστικώτατον.

Τὸ κριτικὸν μέρος μέρος τῆς ἐργασίας τοῦ Γκουρμὸν εἶνε πολυμερές, εὐμετάβολον, ἀλλ' ἄξιον πολλῆς προσοχῆς. Ὡς κριτικός, ὑπῆρξε κυρίως ἑρμηνευτής, ἀλλὰ λεπτομερειῶν μᾶλλον ἢ γενικοτήτων. Στηρίζεται δὲ κυρίως ἐπὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀντιλήψεως τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἠθικῆς.

Ἦτο τακτικὸς συνεργάτης τοῦ «Mercure de France» τὸ τελευταῖον δὲ ἐκδοθὲν ἔργον του εἶνε οἱ «Βέλγοι λογοτέχναι».

— Ὁ Μάξιμος Γκόρκυ, ὁ μεγαλείτερος Ρῶσσος διηγηματογράφος, ἐν ἐργατικῇ συγκεντρώσει ἐν Μόσχα ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην συνάψεως εἰρήνης μονομεροῦς μετὰ τῆς Γερμανίας, περιέγραψε διὰ ζοφερῶν χρωμάτων τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου καὶ ἤλεγξε δριμύτατα τὴν Κυβέρνησιν ὡς μὴ λαμβάνουσαν μέτρα διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος. Ἡ ἀστυνομία συνέλαβε τὸν διάσημον συγγραφέα, ἀλλὰ κατόπιν διαμαρτυριῶν τοῦ πλήθους ἀφέθη ἐλεύθερος, τῷ ὑπεδείχθη ὅμως ὑπὸ τῶν ἀρχῶν νὰ ἀπομακρυνθῇ τάχιστα ἐκ Μόσχας.

— Εἰς τὴν Γερμανίαν συνεστήθη ἑταιρία, σκοτοῦσα νὰ περισυλλέξῃ τὰς ἐπιστολὰς τῶν μαχητῶν τὰς περιχούσας τὰς προσωπικὰς ἐντυπώσεις των ἵνα τὰς ἐκδώσῃ. Ἀπὸ τὰς βραχείας αὐτὰς φιλικὸς καὶ οἰκογενειακὰς ἐπιστολὰς μὲ τὰς ποικίλας λεπτοπερείας τοῦ βίου ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ τῶν περιγραφῶν τῶν μαχῶν, θὰ σχηματισθῇ ὑλικὸν μεγάλου ἐνδιαφέροντος καὶ θὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἱστορίαν καὶ τὸ ποιητικὸν μέρος τοῦ πολέμου, ὃν διεξάγει ἡ Γερμανία.

—Ὁ Σολωμὸν Ραϊνὰχ ἀνέγνωσεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιγραφῶν καὶ τῶν Γραμμάτων τῶν Παρισίων μελέτην ἐμβριθεστάτην τοῦ Ντερίτσι περὶ τῆς Νεότητος τοῦ Σαξσπήρου. Ἡ μελέτη αὕτη βασίζεται ἐπὶ παλαιῶν χειρογράφων καὶ συγγραμμάτων ἀφορώντων τὰ ἔργα καὶ τὸν βίον τοῦ Σαιξπήρου, ἀναιρεῖ δὲ πολλὰς φανταστικὰς ἱστορίας περὶ τῆς νεότητος τοῦ μεγάλου τραγικοῦ ποιητοῦ. Οὕτω ἐπὶ παραδείγματι, ὁ Ντερίτσι ἀποδεικνύει ὅτι δὲν εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ Σαιξπῆρος πρὶν ἢ ἐπιδοθῇ εἰς τὸ θέατρον ἦτο λαθροθήρας καὶ ὅτι κατεδικάσθη μάλιστα ὡς τοιοῦτος τὸ 1579. Ἐπίσης ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Σαιξπῆρος εἰς ἡλικίαν 15-18 ἐτῶν ἐσπούδασεν εἰς σχολεῖόν τι, τὸ ὁποῖον εἶχε πλουσιωτάτην ἰταλικὴν βιβλιοθήκην καὶ ὅτι ἐκ τῶν χρονικῶν, τὰ ὁποῖα ἀνέγνωσε τῆς Ἰταλικῆς μεσαιωνικῆς ἱστορίας ἤντλησε τὰς ὑποθέσεις πολλῶν δραμάτων του. Περὶ τοῦ Ὀθέλλου καὶ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος ὑπῆρχεν ἤδη ἡ γνώμη αὐτή, ἀλλ' ὁ Ντερίτσι ἀποδεικνύει ὅτι καὶ ὁ Μάκβεθ ἐγράφη ἐπὶ θέματος, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς κάποιον διήγημα Ἰταλοῦ συγγραφέως τοῦ ΙΓ' αἰῶνος.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἰδιωτικὸν βίον τοῦ Σαιξπήρου, βεβαιοῦται ἐκ τῆς μελέτης τοῦ Ντερίτσι ὅτι ὁ Ἄγγλος ποιητὴς ἐγκατέλειψε τὸ 1586 σύζυγον καὶ τέκνα, μεταβὰς εἰς Λονδῖνον πρὸς εὕρεσιν τύχης. Τὴν ἐγκαταλειφθεῖσαν σύζυγον εἶχε συζευχθῇ παρὰ τὴν θέλησίν του, τῇ ἐπιμονῇ τῶν γονέων του, ἦτο δὲ κατὰ ὀκτὼ ἔτη μεγαλειτέρα αὐτοῦ.

—Εἰς τὸ Παρίσι ἀπεβίωσεν εἰς ἡλικίαν 103 ἐτῶν ὁ Φερτιὲλτ, δημοσιογράφος, δραματικὸς συγγραφεύς, μυθιστοριογράφος καὶ κριτικός. Πολλὰ ἔργα του ἔσχον μεγάλας ἐπιτυχίας ἐπὶ τῆς Γαλλικῆς σκηνῆς, θεωρεῖται δὲ ὡς εἷς τῶν προδρόμων τοῦ νέου Γαλλικοῦ δράματος τοῦ ἀποκαλουμένου παρὰ τῶν Γάλλων «κομεντὶ» καὶ τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε οὔτε δράμα, οὔτε τραγωδία, οὔτε κωμωδία. Ἦτο 100 ἐτῶν, δηλαδὴ πρὸ τριετίας μόλις, ὅταν ἐξέδωκε τὸ τελευταῖον του ἔργον. Φέρει τὸν τίτλον: «Εἰς τὰ ἑκατὸν ἔτη». Εἶνε γραμμένον μὲ ἀρκετὴν δύναμιν καὶ περιέχει ἀναμνήσεις φιλολογικοῦ καὶ δημοσιογραφικοῦ βίου μιᾶς ἑκαντονταετηρίδος. Ὁ Φερτιὲλτ ἦτο ὁ πλέον ρυθμικὸς καὶ κανονικὸς ἄνθρωπο τοῦ κόσμου. Ἐπὶ 67 ἔτη κατώτει εἰς τὸ ἴδιον οἴκημα πληρώνων ἐνοίκιον. Ἡ οἰκία ἤλλαξε κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ δέκα πέντε ἰδιοκτήτας, ἀλλ' ὁ Φερτιὲλτ δὲν ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν ἢ νεκρός. Μία περίεργος ἀκόμη λεπτομέρεια τοῦ βίου του εἶνε ὅτι ἀνέμενε τὸν Σταυρὸν τοῦ Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς μέχρις ἡλικίας 97 ἐτῶν. Τότε τὸ Κράτος (1908) ἐνεθυμήθη ὅτι ὑπάρχει καὶ τοῦ ἀπένειμε τὸ παράσημον τὸ ὁποῖον ἔχουν σήμερον καὶ οἱ ἀσημότεροι συγγραφεῖς τῆς Γαλλίας Ὁ Φερτιὲλτ μέχρι τῶν τελευταίων του ἡμερῶν διετήρει θαυμασίαν ὑγείαν καὶ διαύγειαν πνεύματος.

— Ἀπέθανεν ἐν τῷ ἐρημητηρίῳ τοῦ Σερινιᾶνο ὁ διάσημος ἐντομολόγος Ἐρρῖκος Φάμπρ. Ἦτο μέγας ἐπιστήμων, ἀλλὰ καὶ ποιητικώτατος, μετὰ τὸν Μιστράλ ἡ ἑτέρα δόξα τῆς Προβηγκίας. Ἐπὶ ἔτη μακρὰ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐντομολογικαὶ ἀναμνήσεις» κατήρτισε κολοσσιαῖον ἔργον ἐκ δώδεκα τόμων, ἐν τῷ ὁποίῳ περιγράφει τὴν ζωὴν τῶν ἐντόμων, παρακολουθήσας αὐτὴν ἐν πάσαις ταῖς λεπτομερείαις μετὰ στοργῆς καὶ ὑπομονῆς. Εἰς τὸ ἔργον του αὐτὸ συναντᾷ τις σελίδας, ἐφαμίλλους τοῦ μᾶλλον μεγαληγόρου ποιήματος, ὡς λ. χ. αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τοὺς ἔρωτας τῆς πεταλούδας, εἰς τὴν μητρικὴν στοργήν, εἶνε δὲ γραμμέναι μὲ ὕφος ζωηρόν, διαυγὲς καὶ παραστατικόν.

— Εἰς τὴν μικρὰν πόλιν τῆς Λωρραίνης Rehon, τὴν καὶ γενέτειραν, ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 89 ἐτῶν ὁ Γάλλος κριτικὸς Ἀλφρέδος Méziéres. Υἱὸς πρυτάνεως τοῦ ἐν Μὲτς Πανεπιστημίου, εἰς ἡλικίαν 27 ἐτῶν ἐγένετο διδάκτωρ τῆς φιλολογίας. Ἐδίδαξεν ὡς καθηγητὴς τῆς ξένης φιλολογίας εἰς τὴν Σορβόνην. Ἐδημοσίευσε κριτικὰ μελέτας περὶ «Σαιξπήρου» εἰς 3 τόμους, περὶ «Πετράρχου» καὶ περὶ «Γκαῖτε» εἰς δύο τόμους. Ὑπέστη γενικῶς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Σαίν—Μπέβ. Ἦτο ψυχολόγος κριτικός.Τὰ ἔργα τῶν συγγραφέων οὓς ἔκρινεν, τὰ ἔκρινε δι' αὐτῆς τῆς ζωῆς των. Καὶ ἡ ἐπίδρασις τοῦ Ταίν εἶνε αἰσθητὴ παρὰ τῷ Méziéres. Ἀλλὰ ἐνῷ παρὰ τῷ πρώτῳ κυριαρχεῖ ἡ συνθετικότης, μία συγκράτησις, οὕτως εἰπεῖν, ἀρχῶν παρὰ τῷ δευτέρῳ ἐνυπάρχει μᾶλλον μία ἐλευθέρα φαντασία.

Τὸ τελευταῖον ἔργον του ἐξεδόθη τῷ 1911 καὶ εἶνε θελκτικὴ συλλογὴ μελετῶν ἄρτι γραφεισῶν, καὶ ἔφερε τὸν τίτλον «Pages d' automne».

Ὁ Méziéres διετέλεσε γερουσιαστὴς καὶ πρόεδρος τοῦ «Συνδέσμου τῶν Παρισινῶν Δημοσιογράφων», ἦτο δὲ μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας καὶ πολλῶν Ἑταιρειῶν, πρόεδρος δὲ ἄλλοτε τοῦ «Συλλόγου πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν Ἑλληνικῶν σπουδῶν».

ΑΡΧΑΙΟΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Τὸ Βυζαντινὸν καὶ Χριστιανικὸν Μουσεῖον ἐπλουτίσθη διὰ θαυμασίας συλλογῆς χριστιανικῶν κειμηλίων προερχομένων τῶν πλείστων ἐκ τῆς Μονῆς Κάμενας τῆς Ἠπείρου. Ὁ Νομάρχης Ἰωαννίνων ἀπέστειλε κιβώτιον πλῆρες πολυτίμων ἔργων Βυζαντινῆς τεχνοτροπίας, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦνται ἀπὸ εἰκόνας, ξυλογλυφήματα καὶ διάφορα ἔργα ἀργυρογλυπτικῆς. Μεταξὺ αὐτῶν περιλαμβάνονται ἓν ὡραιότατον Εὐαγγέλιον χειρόγροφον τοῦ ΙΔ' αἰῶνος καὶ διάφορα ἔγγραφα τῆς Ἠπείρου μεταγενέστερα. Τὸ χειρόγραφν θὰ ἀποσταλῇ εἰς τὸ τμῆμα τῶν χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, τὰ δὲ ἔγγραφα εἰς τὸ Ἱστορικὸν ἀρχεῖον.

Ἄξια ἰδίου θαυμασμοῦ εἶνε ἓν μικρὸν τρίπτυχον μὲ ἀργυρᾶν ἐπίδεσιν πλήρη ὡραιοτάτων γλυφῶν, δύο Εὐαγγέλια μὲ πλούσια ἀργυρόγλυπτα καλύμματα,πλήρη παραστάσεων, εἷς μικρὸς σταυρὸς πλουσίας συρματοπλεκτικῆς ἐργασίας καὶ εἷς μέγας σταυρὸς μὲ πλουσιτάτας ξυλογλύφους παραστάσεις.

– Καρποφορωτάτη ὑπῆρξεν ἡ περιοδεία τοῦ ἐφόρου τῶν Βυζαντιακῶν μνημείων κ. Γ. Σωτηρίου ἐν Χίῳ. Χάρις εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς πρότυπον, ὅπερ παρεῖχεν ἡ ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου, περὶ τὸ 1050, κτισθεῖσα θαυμασία ἐκκλησία τῆς Νέας Μονῆς, ἧς τὰ σωζόμενα ψηφιδωτὰ εἶναι ἐφάμιλλα πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπαρχόντων, ἀνεπτύχθη ἐν Χίῳ ἰδία σχολὴ Ἀρχιτεκτονικῆς καὶ Ζωγραφικῆς. Τρεῖς κυρίως ὡραῖαι ἐκκλησίαι, αἵτινες ἦσαν ἄγνωστοι σχεδὸν μέχρι τοῦδε, ἀντίγραφα τῆς Νέας Μονῆς, σώζονται εἰσέτι καλῶς, διατηροῦσαι πλήρεις σχεδὸν καὶ τὰς ἀρχαίας αὐτῶν τοιχογραφίας, ἡ Κρήνα, ὁ Ἅγ.Γεώργιος ὁ Σοκούσης καὶ οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι τοῦ Πυργίου. Τῶν δύο ἰδίως ἐκ τούτων ἡ ἀξία τῶν τοιχογραφιῶν (17ος αἰών) εἶνε μεγίστη, διότι παρέχουσι πλῆρες σύστημα τῆς λεγομένης Δογματικῆς Ζωγραφικῆς τῶν Βυζαντινῶν μὲ ἴδιον Χιακὸν τύπον, καὶ διότι δι' αὐτῶν δυνάμεθα νὰ συμπληρώσωμεν τοὺς εἰκονογραφικοὺς κύκλους τοῦ ναῶν τοῦ Δαφνίου, τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ καὶ ἄλλων.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλους κοινοῦ Βυζαντινοῦ τύπου ναοὺς καλῶς διατηρουμένους ἔχει ἡ Χίος, ὡς εἶναι ἡ Παναγία ἡ Σικιλιὰ καὶ ἡ Παναγία ἡ Ἁγιογαλούσαινα. Δυστυχῶς, τὰς τοιχογραφίας τῆς τελευταίας κατέστρεψεν ὅλως προσφάτως ὁ κατέχων τὴν ἐκκλησίαν ἱερεύς.

Ἐνδιαφέρουσα λίαν ἦτο καὶ ἡ μελέτη τῶν θαυμασίων τέμπλων καὶ τῶν λοιπῶν ἐν μοναῖς καὶ ἐκκλησίαις σωζομένων βυζαντιακῶν τεχνουργημάτων.

Ἡ ὑπὸ τὸν καθηγητὴν Κλάρενς Φίσσερ ἀρχαιολογικὴ ἀποστολὴ τοῦ Μουσείου τῆς Πενσυλβανίας ἐπέτυχε κατὰ τὰ διενεργουμένας ἐν Μέμφιδι τῆς Αἰγύπτου ἀνασκαφὰς τὴν ἀνακάλυψιν περικαλλεστάτου ναοῦ, ἀναγομένου εἰς τὴν ἐποχὴν Ραμάσεως τοῦ Βου καὶ ἱδρυθέντος πρὸ 8,000 περίπου ἐτῶν π Χ. Ὡς πρὸς τὴν ἐποχὴν τῆς ἱδρύσεως του, εἶνε ὁ ἱδρυθεὶς ὑπὸ τοῦ Σάζη τοῦ Α' ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν εὑρημάτων ὡς καὶ ἐκ τῶν παρὰ τοῦ Ἡροδότου περιγραφομένων, κοσμεῖται δὲ ὑπὸ θαυμασίων ἀρχαιολογικῶν κειμηλίων, ἔργων μεγάλων ἐν τῇ ἀρχαιότητι καλλιτεχνῶν τῆς γλυπτικῆς, πολλὰ τῶν ὁποίων, μεταβαίνων εἰς Ἀμερικὴν θέλει κομίσει μεθ' ἑαυτοῦ ὁ εἰρημένος καθηγητής.

—Ἀπέθανεν ἐν Βερολίνῳ ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς καὶ ἀρχιτέκτων Ὄθων Ράουδωρ, ὅστις ἐξετέλεσε τὴν ἀνακαίνισιν πλουσίων ἀρχαίων Γερμανικῶν μνημείων καὶ ἔχει ἐκδώσῃ σπουδαιοτάτην μελέτην περὶ τῶν ἐρειπίων τῆς Περγάμου.

—Ἐν Ἄρτῃ ἀνευρέθη ἱερὸν τῶν Νυμφῶν ἐντὸς παραδόξου ἄντρου, κειμένου μίαν ὥραν μακρὰν τῆς πόλεως. Πλεῖστα εἰδώλια πήλινα τεθραυσμένα ἔκειντο εἰς τὸ στόμιον τοῦ ἄντρου καὶ ἐντὸς αὐτοῦ.

— Ἐν Θυρρείῳ τῆς Ἀκαρνανίας εὑρέθη θαυμάσιον ἐπιτύμβιον ἐπίγραμμα νεανίου μετ' ἐπιγραφῆς, ἐν ᾗ θρηνεῖ τὸν πρόωρον θάνατόν του.

— Διεκόπησαν αἱ ἀνασκαφαὶ παρὰ τὸν ἐν Χίῳ ναὸν τοῦ Φαναίου Ἀπόλλωνος. Ἐκτὸς τῶν ἀνευρεθέντων ὀστράκων μετὰ διαφόρων παραστάσεων, εὑρέθησαν καὶ ἄλλα ἀρχαῖα κοσμήματα μεγάλης ἀξίας.

— Γάλλοι ἀξιωματικοὶ εὑρισκόμενοι ἀπὸ ἡμερῶν εἰς Παλαιόπολιν, παλαιὰν πρωτεύουσαν τῆς Λήμνου, διέταξαν τὴν ἐνέργειαν ἀνασκαφῶν, μισθώσαντες πρὸς τοῦτο ἐργάτας καὶ ἀγγαρεύσαντες πλείστους στρατιώτας. Κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς ἀνευρέθη εἰς ἀρκετῶν μέτρων βάθος ὑπὸ τὴν γῆν μαρμάρινος κορμὸς γυναικὸς καὶ τεμάχια ἄκρων ἄνευ κεφαλῆς. Τὰ ἀρχαιολογικὰ ταῦτα εὑρήματα παρέδωσαν οἱ Γάλλοι ἀξιωματικοὶ εἰς τὴν ἀστυνομίαν.

— Εἰς τὸ χωρίον Δαμάνια τῆς ἐπαρχίας Μονοφατσίου τῆς Κρήτης ἀνεσκάφη θαυμασίως διατηρούμενος τάφος τῶν ὑστάτων χρόνων τῆς ὑστερομινωϊκῆς περιόδου. Ἀποτελεῖται ἐκ τετραγώνου νεκρικοῦ θαλάμου, ἐκτισμένου διὰ μεγάλων λίθων ἐπιμελῶς κατειργασμένων, στενοῦται δὲ πρὸς τὴν κεφαλήν. Εἶναι κατεσκευασμένος ἐντὸς λόφου, τὸ δάπεδον τοῦ θαλάμου εἶνε πλακόστρωτον, ἐπ' αὐτοῦ δ' εὑρέθησαν τρεῖς πήλινοι λάρνακες μετὰ τῶν λειψάνων τῶν νεκρῶν καὶ ὀλίγων Μυκηναϊκῶν ἀγγείων, ἑνὸς στεατίνου καὶ τῶν ἄλλων πηλίνων.

— Παρὰ τὴν Ἱερόπετραν εὑρέθησαν δύο ἀγάλματα, οὐχὶ ἄρτια, ὧν τὸ ἓν Ἀρτέμιδος.

— Ἐξακολουθοῦν αἱ ἀνασκαφαὶ κάτωθεν τῆς Ἀκροπόλεως εἰς τὴν χῶρον τοῦ Ὠδείου τοῦ Περικλέους. Εὑρέθησαν διάφορα ἀρχιτεκτονικὰ τεμάχια ἐντετειχισμένα, ὡς καὶ μικρὸν ἄγαλμα, Διονύσου πιθανῶς, ἡμιτελὲς ὅμως ἐν τῇ ὅλῃ καλλιτεχνικῇ ἐργασίᾳ καὶ ἄνευ τῶν ἄκρων.

— Ἐνεκρίθη ἡ ἐνέργεια ἀνασκαφῶν ἐν Αἰτωλίᾳ, ἔνθα εὑρίσκονται ἀρχαῖαι νεκροταφεῖα.

ΗΣΑΤΥΡΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

— *Πῶς βλέπετε τὰ πολιτικά; Μοῦ φαίνεται πῶς κάτι μαγειρεύεται διὰ τὴν Μ. Ἀσίαν.*

— *Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἔχωμεν νέον Τρωϊκὸν πόλεμον.*

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

Τὰ ἔργα τῶν πρώτων ποιητῶν τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος κατέστησαν δυσεύρετα, κυκλοφοροῦντα εἰς παλαιοτάτας κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκδόσεις. Ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος Φέξη ἐν τῷ φιλοτίμῳ αὐτοῦ πόθῳ ὑπὲρ διαδόσεως τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας, ἤρξατο ἐκδίδων εἰς τόμους τὰ σωζόμενα ποιήματα τῶν παλαιοτέρων ποιητῶν, τῶν τόσῳ χαρακτηριστικῶν διὰ τὴν ἐποχὴν ἣν ἀντιπροσωπεύουν.

Ὁ Βηλαρᾶς, ὁ παλαιότερος Ἠπειρώτης ποιητής, ἐπαναστάτης εἰς τὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ καὶ καλαίσθητος νεωτεριστὴς εἰς τὴν νεοελληνικὴν φιλολογίαν, κατέλιπεν ἀξιόλογον ποιητικὸν ἔργον ἐπιδράσαν, ὡς κρίνει ὁ Ροΐδης, σημαντικώτατα καὶ παραλλήλως πρὸς τὴν ποίησιν τοῦ Ἀλεξάνδρου Σούτσου καὶ τοῦ Χριστοπούλου. Ὅλον αὐτὸ τὸ ποιητικὸν ἔργον τοῦ Βηλαρᾶ περιελήφθη εἰς ἕνα τόμον ἐκδοθέντα εἰς τὴν Λογοτεχνικὴν Βιβλιοθήκην Φέξη.

Ἐπίσης ὅλα τὰ ἐρωτικά, ἀνακρεόντεια, λυρικὰ καὶ ἄλλα ποιήματα τοῦ τελευταίου Φαναριώτου ποιητοῦ Ταυταλίδου, τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν συλλογὴν ἀπὸ τὸν τίτλον «Παίγνια», καὶ πρὸς τούτοις ὅσα ἐκλεκτὰ ἐκ τῶν κατόπιν δημοσιευθέντων, περιελήφθησαν εἰς ἄλλον τόμον τῆς αὐτῆς Λογοτεχνικῆς Βιβλιοθήκης. Εἰς ἀμφοτέρους τοὺς τόμους πρόλογον ἔγραψεν ὁ κ. Ζερβός.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐξεδόθη ὁ Δέκατος τόμος τῶν περὶ ***Χαριλάου Τρικούπη*** δημοσιευμάτων, περιλαμβάνων τὴν ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1894 μέχρι τοῦ 1895 χρονικὴν περίοδον.

Κυριώτερα περιεχόμενα. Αἱ περὶ συμβιβασμοῦ διαπραγματεύσεις.— Εἰσαγωγὴ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1895.— Ἀγόρευσις Χ. Τρικούπη περὶ τοῦ συμβιβασμοῦ.— Κατάργησις διαπυλίων.— Τὸ συλλαλητήριον τοῦ πεδίου τοῦ Ἄρεως.— Ἡ παραίτησις τοῦ ὑπουργείου.— Ἀποτυχία Χ. Τρικούπη κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἐν Μεσολογγίῳ.— Παραίτησις ἀπὸ τῆς πολιτικῆς.— Πανομοιότυπον ἐπιστολῆς πρὸς τὴν ἀδελφήν του.—Ἐπάνοδος εἰς Ἀθήνας. ***Εἰκόνες***.— Τρεῖς φωτογραφίαι Χ. Τρικούπη τῶν ἐτῶν 1885, 1887 καὶ 1891. Ὁ ἐκδοθεὶς τόμος τερματίζεται μὲ τὴν δρᾶσιν τοῦ μεγάλου πολιτευτοῦ. Ἡ πρὸς τὴν ἀδελφήν του ἐπιστολὴ—τὸ κύκνειον ἆσμα του—προκαλεῖ βαθυτάτην θλίψιν.

Περὶ τῆς θέσεως τοῦ ***Ἑλληνισμοῦ ἐν Ἀμερικῇ*** ὁ κ. ***Ἀλ. Κρίκος*** ἐξέδωκε σύγγραμμα, ἐν ᾧ εἰκονίζεται πιστῶς ἡ κίνησις καὶ ἐν γένει ἡ κατάστασις τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ. Μολονότι τὴν συγγραφὴν διακρίνει ἐπιστημονικότης καὶ θετικὴ παρατήρησις, ἀναγινώσκεται μετ' ἐνδιαφέροντος καὶ εὐχαριστήσεως. Ἡ ἔρευνα εἶναι μεθοδική, διὰ τοὺς θέλοντας δὲ νὰ ἔχουν ἰδέαν τῆς μεταναστεύσεως ἀποβαίνει ὁδηγὸς πολύτιμος. Ἐν αὐτῷ ἐξετάζονται αἱ ἀσχολίαι ἀπολαυαὶ καὶ ἀποταμιεύσεις τῶν ἐργατῶν, τὰ ἐπαγγέλματα, ὁ κοινωνικὸς αὐτῶν βίος, αἱ θρησκευτικαὶ πεποιθήσεις, αἱ ἀνθελληνικαὶ τάσεις καὶ ἐν γένει ἡ κατεύθυνσις τοῦ ὁμογενοῦς στοιχείου, ἐξ ἐπιτοπίου μελέτης τοῦ συγγραφέως διαμείναντος ἐπὶ δωδεκαετίαν ἐν Ἀμερικῇ.

Ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ ἀριστούχου διδάκτορος τῆς Νομικῆς Σχολῆς κ. ***Ἀλ. Σβώλου***, ἐκ Μοναστηρίου τῆς Μακεδονίας, ἡ ἐπὶ διδακτορίᾳ διατριβὴ αὐτοῦ, «***Τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ τὸ δίκαιον τῶν Σωματείων***». Ἡ διατριβὴ αὕτη, ἐγκριθεῖσα ὑπὸ τῆς Νομικῆς Σχολῆς, ἐξετάζει εἰς σελ. 211 τὴν ἔννοιαν τοῦ συνεταιρισμοῦ, τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι ὡς πολιτικὸν δικαίωμα, τὴν ἔννοιαν τῶν σωματείων ἐν γένει, εἰδικώτερον δὲ τὴν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ καὶ ἀλληλοβοηθητικοῦ σωματείου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ περὶ σωματείων νεωτέρου νόμου. Τὴν ἐπιστημονικὴν ταύτην πραγματείαν διακρίνει ἀκριβολόγος ἐξέτασις καὶ ἐπιμελὴς χρησιμοποίησις τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ ἡμεδαπῆς βιβλιογραφίας. Ὡς πρώτη δὲ παρ' ἡμῖν ἑρμηνεία τοῦ νεωτέρου νόμου περὶ σωματείων ἀποβαίνει μεγίστης πρακτικῆς χρησιμότητος.

Πνευματιστικὸν ἡμερολόγιον. Ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς «Φύσεως» Πνευματιστικὸν καὶ Προγνωστικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους ἀπὸ Σεπτεμβρίου 1915 μέχρι Σεπτεμβρίου 1916, περιέχον ἐκτὸς τῶν καιρικῶν ἀτμοσφαιρικῶν καὶ ζωολογικῶν προγνωστικῶν ἐνδείξεων καὶ προγνώσεις ἐπιστημονικῆς φύσεως, ἀνακοινώσεις πνευματιστικὰς τῆς πέραν τοῦ τάφου ζωῆς, ἀποκαλύψεις χαρακτήρων καὶ ἰδιωμάτων, ὀνειροκρισίαν, κραγιοσκοπείαν, χειρομαντείαν, κτλ. μετὰ πολλῶν εἰκόνων.

Τὸ δίκαιον τοῦ γάμου τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τοῦ κλεινοῦ Αὐστριακοῦ καθηγητοῦ ἐν Βιέννῃ **J. Zhichman**, ἔργον θεωρούμενον κλασικὸν εἰς τὸ εἶδος του, ἐξεδόθη ἐν μεταφράσει συμπληρωθὲν συμφώνως πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν νομοθεσίαν ὑπὸ τοῦ κ. ***Μελετίου Ἀποστολοπούλου***, ἐφημερίου τῆς ἐν Βιέννῃ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, κατόπιν πενταετοῦς ἐργασίας. Ἀποτελεῖται ἐκ δύο ὀγκωδεστάτων τόμων, ἐκ 1800 σελίδων, τιμᾶται 28 δρ. καὶ ἐτυπώθη μετὰ περισσῆς φιλοκαλίας εἰς τὰ τυπογραφικὰ καταστήματα Θ. Ἀποστολοπούλου. Τὸ πολύτιμον σύγγραμμα, χρησιμώτατον εἰς τε τοὺς νομικοὺς καὶ θεολόγους, ἀποτελεῖ ἀξίαν πολλοῦ λόγου ἐργασίαν τοῦ μεταφραστοῦ, ὅστις τὸ συνεπλήρωσεν ἐν πλείστοις, προσθεὶς ἐνδιαφερούσας τὸν Ἕλληνα μελετητὴν σημειώσεις καὶ διορθώσεις.

Ὁ «***Ἐρωτόκριτος***» τὸ περίφημον Κρητικὸν ἔπος τοῦ Κορνάρου ἀνεστυλώθη, οὕτως εἰπεῖν, ἐν ὅλῃ του τῇ μεγαλοπρέπειᾳ εἰς μίαν ***πλήρη*** ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις κριτικὴν ἔκδοσιν, γενομένην δαπάναις τοῦ ἐν Ἡρακλείῳ κ. Στ. Ἀλεξίου καὶ ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐκεῖ Ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Στ. Ξανθουδίδου. Ἡ ἔκδοσις εἶνε μνημειώδης. Ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρώτων πηγῶν, μετ' εἰσαγωγῆς, σημειώσεων καὶ γλωσσαρίου. Ἡ ἐργασία τοῦ κ. Ξανθουδίδου εἶνε κολοσσιαία καὶ ἠξίωσε τῆς στοργῆς αὐτῆς τὸ Ὁμηρικὸν αὐτὸ ἔπος τῶν Μεσαιωνικῶν χρόνων, τὸ ὁποῖον ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ὑπῆρξε τὸ προσφιλεστέρων βιβλίον τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Εἰς τὸν ὀγκωδεστάτον ἐξ 784 σελίδων τόμον ἐπισυνάπτεται πραγματεία τοῦ κ. Γ. Χατζιδάκι περὶ τῆς γλώσσης καὶ τῆς γραμματικῆς τοῦ Ἐρωτοκρίτου, ἀκολουθοῦν δὲ ὀκτὼ φωτοτυπικοὶ πίνακες ἐκ τοῦ χειρογράφου.

Τὸ βιβλίον ἠξιώθη τοῦ Ζαππείου βραβείου ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις Συλλόγου πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν, τοῦ ἐκδίδοντος καὶ τὴν Revue des Etudes Grecques, ὅπου θὰ δημοσιευθῇ καὶ εἰδικὴ κρίσις.

Ὁ δημοσιογράφος κ. ***Πύρρος Γιαννόπουλος*** ἐξέδωκεν μὲ τὸν τίτλον «VAE VICTIS !» γνώμας του περὶ τοῦ Ἰταλικοῦ κινδύνου ὡς πρὸς τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα, ὃν θεωρεῖ μέγαν καὶ ἄμεσον. Ὁ συγγραφεὺς παρέμεινεν ἐπὶ μακρὸν εἰς Ἰταλίαν ὡς ἀνταποκριτὴς καὶ γνωρίζει τὰς πολιτικὰς ἀντιλήψεις ἕνεκα δὲ τῶν ἀποκαλύψεών του περὶ τῶν διπλωματικῶν παρασκηνίων ἀπηλάθη ἐκ Ρώμης. Αἱ ἀποκαλύψεις τοῦ εὐθαρσοῦς δημοσιογράφου προκαλοῦν θλιβερὰς ἀληθῶς σκέψεις διὰ τὴν ἀνθελληνικὴν πολιτικὴν τῶν νεοϊταλῶν.

Ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀλμυρῷ συνεργάτου ἡμῶν ἀρχαιολόγου κ. ***Ν. Γιαννοπούλου*** ἐξεδόθησαν εἰς τεῦχος ἀρχαιολογικὰ σημειώματα ***περὶ ἀρχαιοτήτων καὶ ἐπιγραφῶν Θεσσαλίας***, ὡς καὶ παρατηρήσεις ἐπὶ ἀρχαιολογικῶν τινων δημοσιευμάτων, μετ' εἰκόνων, διαπιστοῦσαι εἰδικότητα καὶ γνῶσιν ἐμβριθῆ τῶν ἀρχαιολογικῶν ζητημάτων.

Ὁ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ καθηγητὴς κ. ***Ἀ. Ἀργυρόπουλος*** ἐξέδωκε χρησιμώτατον ὁδηγὸν τῆς διδασκα-

λίας τῆς ὠδικῆς εἰς τὰ σχολεῖα ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ *Μουσικὴ τῶν παιδαγωγικῶν σχολείων*». Περιέχει πλεῖστα διδακτέα ἄσματα, συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐπενεγκόντος τοῦ συγγραφέως τὰς ἀπαραιτήτους τροποποιήσεις.

Ὑγιεινὴ τῆς ψυχῆς. Τὸ περίφημον βιβλίον τοῦ Φωϋχτερσλέμπεν ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Κολλάρου κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ τοῦ κ. *Α. Κουρτίδου*, μετ' ἐκτενοῦς βιογραφίας τοῦ συγγραφέως καὶ κριτικῶν προλεγομένων. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο ὑπὸ μορφὴν ἁπλῆν περιέχει σοφωτάτας συμβουλάς, προϊὸν ἠρέμου μελέτης καὶ πολυτίμου πείρας. Ὁ συγγραφεὺς ἀποφεύγει τὰς νεφελώδεις θεωρίας· δὲν ἐδημιούργησε σύστημα, ἀλλὰ συνέγραψε βιβλίον ἀληθῶς πρακτικὸν καὶ ὠφέλιμον.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ "ΠΑΝΘΕΟΝ,, Ταινίαι ΠΑΤΕ

Κομψή, πολυτελής, εὐρυτάτη αἴθουσα.—Δράματα καὶ κωμωδίαι μὲ πρωταγωνιστοῦντα πρόσωπα τὴν Ρομπίν, τὴν Μπερτίνι, τὸν Μπρινιάνε, τὸν Μὰξ Λίντερ, τὸν Σινιορὲ κλπ.

Κέντρον ἀριστοκρατικόν.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ

ἐπαναληπτικῆς πλειοδοτικῆς δημοπρασίας διὰ τὴν ἐνοικίασιν τῶν ὑπ' ἀρ. 73 καὶ 74 καταστημάτων τῆς Κεντρικῆς Δημοτικῆς ἀγορᾶς.

Ματαιωθείσης τῆς διὰ τὴν 5 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ὁρισθείσης ἐπαναληπτικῆς πλειοδοτικῆς δημοπρασίας διὰ τὴν ἐνοικίασιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 73 καὶ 74 Καταστημάτων (Λαχανοπωλείων) τῆς Κεντρικῆς Δημοτικῆς Ἀγορᾶς ἐπαναλαμβάνεται αὕτη τὴν 23ην Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 11-12 π. μ. ἐνώπιον τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν τῷ Δημαρχείῳ Ἀθηνῶν, ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς ἀρχικῆς ὑπ' ἀρ. 7638 ἐ. ἔ. ἡμετέρας διακηρύξεως.

Πρώτη προσφορὰ δι' ἑκάτερον τῶν καταστημάτων τούτων ὁρίζεται δραχ. ἑκατὸν τεσσαράκοντα πέντε (145), ἡ δὲ ἐνοικίασις ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρὸς τοὺς τελευταίους πλειοδότας κοινοποιήσεως τῆς ἐγκρίσεως καὶ λήγει τὴν 31 Αὐγούστου 1919.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 6 Ὀκτωβρίου 1915.

Ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων
Ἐμμ. Μπενάκης

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1915—ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΕΞ ΔΡ. 1,200,000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἑκάστην κλήρωσιν	Ἐκδίδονται 100,000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν	400,000
	Παρέχονται κέρδη εἰς 2,000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν	200,000

Ἕκαστον ἀκέραιον γραμμάτιον τιμᾶται δραχ. 4, δυνάμενον νὰ διαιρεθῇ εἰς τέσσαρα τέταρτα γραμματίου τιμώμενα μιᾶς δραχμῆς.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΩΣΕΩΝ

Κέρδη		Δραχμαὶ	Ἐν ὅλῳ
1	ἓξ	80,000	80,000
1	ἓξ	20,000	20,000
2	ἀπὸ	2,500	5,000
6	ἀπὸ	1,000	6,000
15	ἀπὸ	400	6,000
25	ἀπὸ	200	5,000
1950	ἀπὸ	40	78,000
2000			200,000

Ἡ τετάρτη κλήρωσις γενήσεται 27 Σεπτεμβρίου (10 Ὀκτωβρίου) 1915, ἡ πέμπτη τῇ 29 Νοεμβρίου (12 Δεκεμβρίου) 1915 καὶ ἡ ἕκτη τῇ 31 Δεκεμβρίου 1915 (13 Ἰανουαρίου 1916).

Δι' ἑκάστην τῶν κληρώσεων ἐκδίδονται ἴδια ἀκέραια γραμμάτια, πωλούμενα ἀντὶ τεσσάρων δραχμῶν, ἰσχύοντα δι' ὁλόκληρον τὸ κέρδος, καὶ δυνάμενα νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τέταρτα γραμματίου, τιμώμενα ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς ἕκαστον καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Ἀμοιβαί, ὧν δὲν ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως, παραγράφονται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας πρὸς μεταπώλησιν διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος, κατόπιν εἰδικῆς μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν συμφωνίας, γραμμάτια ἢ τιμήματα γραμματίου ἀξίας δέκα χιλιάδων δραχμῶν, παρέχεται ἔκπτωσις ἐπὶ τοῦ τιμήματος αὐτῶν 15 ο/ο, εἰς δὲ τοὺς ἀγοράζοντας διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος γραμμάτια ἢ τιμήματα γραμματίου ἀξίας χιλίων δραχμῶν τοὐλάχιστον, παρέχεται ἔκπτωσις 10 ο/ο, καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς ἐπιτεταμμένους τὴν πώλησιν γραμματίων καὶ τμημάτων γραμματίου, παρέχεται ἔκπτωσις 5 ο/ο.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ: Εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα, ταχυδρομικὰ γραφεῖα καὶ λοιπὰς δημοσίας ἀρχάς.—Εἰς τὰς Τραπέζας, εἰς τοὺς Σταθμάρχας καὶ Στασιέρχας τῶν Σιδηροδρόμων.—Εἰς τοὺς διαχειριστὰς τῶν Μονοπωλίων καὶ τὰ πρακτορεῖα καὶ τοὺς πωλητὰς τῶν ἐφημερίδων.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ ***Γραφεῖον Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων,*** Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

Ὁ διευθύνων Τμηματάρχης Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

Τύποις ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΛΑΖΟΥΔΑΚΗ — Εὐριπίδου 3, Ἀθῆναι